1899. HARMINCZHARMADIK ÉVFOLYAM. 58. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, FEBRUÁR 27.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
KÜLFÖLDRE: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 30 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre,
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg L., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

A királyi kéziratok.

A *Budapesti Közlöny* mai rendkivüli száma a lap élén a következő királyi kéziratokat közli:

Ő császári és apostoli királyi felsége, folyó évi február hó 26-án kelt legfelső elhatározásával magyar összes miniszteriumának hivatali lemondását elfogadni, hü és buzgó szolgálataiért legmagasabb köszönetét nyilvánitani és a következő legfelső kéziratokat, illetőleg elhatározást méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

Kedves báró Bánffy! Midőn önt magyar miniszteriumomnak általam mai napon elfogadott lemondása folytán magyar miniszterelnöki állásától saját kérelmére ezennel fölmentem, ezen alkalomból önnek miniszterelnöki állásában nehéz viszonyok között is mindenkor teljes odaadással, ritka önmegtagadással és tiszta hazafias szándékkal teljesitett kiválóan hü, buzgó és kitünő szolgálataiért hálás elismerésemet nyilvánitom és változatlan kegyelmem jeléül önnek *Szent-István-rendem nagykeresztjét* dijmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1899. évi febr. hó 26-án.

Ferencz József s. k.

*

Kedves *Széll!* Önt magyar miniszterelnökömmé ezennel kinevezem és a miniszterium alakitása iránti javaslatait elvárom.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József s. k.

B. *Bánffy* s. k.

*

Kedves *Erdély*! Magyar miniszteriumom lemondása és saját kérelme folytán önt igazságügyi magyar miniszteri állásától, fáradhatlan buzgalommal teljesitett hü és kitünő szolgálatainak teljes elismerése mellett, ezennel kegyelemben felmentem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

*

Kedves *Perczel!* Magyar miniszteriumom lemondása és saját kérelme folytán önt belügyi magyar miniszteri állásától, fáradhatlan buzgalommal teljesitett hü és kitünő szolgálatainak teljes elismerése mellett, ezennel kegyelemben felmentem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József s. k.

*

Kedves báró *Dániel!* Magyar miniszteriumom lemondása és saját kérelme folytán önt kereskedelemügyi magyar miniszteri állásától, fáradhatlan buzgalommal teljesitett hü és kitünő szolgálatainak teljes elismerése mellett, ezennel kegyelemben felmentem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

*

Magyar miniszterelnökömet előterjesztése folytán honvédelmi miniszteremmé báró *Fejérváry* Gézát, pénzügyminiszteremmé *Lukács* Lászlót, vallás- és közoktatásügyi miniszteremmé dr. *Wlassics* Gyulát, földmivelésügyi miniszteremmé *Darányi* Ignáczot, horvát-szlavon-dalmátországi tárczanélküli miniszteremmé *Cseh* Ervint és személyem körüli miniszteremmé gróf *Széchenyi* Manót ujólag kinevezem, illetőleg ezen eddig viselt állásaikban megerősitem, — továbbá igazságügyminiszteremmé *dr. Plósz Sándor* államtitkárt és országgyülési képviselőt, végül kereskedelemügyi miniszteremmé *Hegedüs Sándor* országgyülési képviselőt ezennel kinevezem és a belügyminiszterium vezetésével ideiglenesen miniszterelnökömet bizom meg.

Az illetőkhöz intézett kéziratimat további intézkedés végett ide zárom.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

*

Kedves *Széll!* Előterjesztésére önt egyszersmind a belügyminiszterium vezetésével ideiglenesen megbizom.

Kelt Bécsben, 1899. évi febr. hó 26-án.

Ferencz József s. k.

Széll Kálmán s. k.

*

Kedves báró *Fejérváry!* Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt honvédelmi magyar miniszteremmé ezennel ujólag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősitem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

*

Kedves *Lukács!* Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt pénzügyi magyar miniszteremmé ezennel ujolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősitem.

Kelt Bécsben, 1899. évi febrár hó 26-án.

Ferencs József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

*

Kedves dr. *Wlassics*! Magyar miniszterlnökom előterjesztésére önt vallás- és közoktatásügyi magyar miniszteremmé ezennel ujolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősitem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán s. k.

*

Kedves *Darányi!* Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt földmivelésügyi magyar miniszteremmé ezennel ujolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősitem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

*

Kedves *Cseh*! Magyar miniszterelnökom előterjesztésére önt horvát-szlavon-dalmátországi tárcza nélküli miniszteremmé ezennel ujolag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősitem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

*

Kedves gróf *Széchenyi!* Magyar miniszterelnökom előterjesztésére önt személyem körüli magyar miniszteremmé ezennel ujolag kinevezem, illetőleg ezen eddig viselt állásában megerősitem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

*

Kedves dr. *Plósz*! Magyar miniszterelnökom előterjesztésére önt igazságügyi magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

*

Kedves *Hegedüs!* Magyar miniszterelnökom előterjesztésére önt kereskedelemügyi magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

*

Személyem körüli magyar miniesterem előterjesztése folytán *Lukács* László pénzügyminiszteremnek, kiváló érdemei elismeréseül, LIpótrendem nagykeresztjét dijmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1899. évi február hó 26-án.

Ferencz József s. k.

Gróf *Széchenyi Manó* s. k.

A hat hónap óta tartó nehéz válság most már csakugyan véget ért. Forma szerint is. A király kinevezte az uj kabinetet s fölmentette a régit. Az erre vonatkozó királyi kéziratokat lapunk élén közöljük. Báró Bánffy Dezső a korona részéről meleg elismeréseket kap, meg egy magyar rendjelt. A Szent-István rendet. Ez enyhitheti azon való fájdalmát, hogy elvesztette a hatalmat, a mit olyan rajongással szeretett.

Az egész ország a megnyugvás érzésével veszi tudomásul a dolgok ilyetén fordulását. A válságos viszonyokat s a szégyenletes ex-lex állapotokat kezdettől fogva mélységes ellenszenvvel nézte az ország s az utóbbi időkben már megbotránykozás vett erőt az embereken s vágyva várták a békességes parlamenti viszonyok ujra való bekövetkezését.

Az uj kormány, mely Széll Kálmán elnöklete alatt immár megalakult és ki is neveztetett, szerdán mutatkozik be a képviselőházban. Ekkor halljuk meg Széll Kálmán programmját, mely elé érthető nagy várakozással néznek az összes politikai körök. Főkép azt várják nagy érdeklődéssel, hogy vajjon nyilatkozik-e az uj kormányelnök uj parlamenti pártalakulásokról. Ugy halljuk, hogy Széll Kálmán programmbeszédében csakugyan érinteni fogja a 67-es alapon álló pártok együttmüködésének szükségét. És ha ezt teszi, világos, hogy csak a korona előzetes jóváhagyása mellett teheti; ép ez okból lenne az uj kormányelnök efféle nyilatkozatának kiváló politikai jelentősége.

*

A közelmult napok nagy eseményei a legközelebbi órák alatt véglegesen lebonyolulnak. Rövid idő mulva teljesen kiformálódnak a hat hónapos fárasztó harcz eredményei. Mert a megkötött kompromisszum, hogy ugy mondjuk, csak az érem egyik oldalát mutatja. Pedig az a másik oldal, a mely ez idő szerint még a kulisszák felé van fordulva, sokkal érdekesebb.

Erre van ráirva *a 67-es alapon álló pártoknak az egyesülése*. Mert az szinte kétségtelen, hogy a néppárt kivételével *az összes közjogi alapon álló pártok, tehát a kormánypárt, a nemzeti párt és a disszidensek egyesülnek, még pedig a hét folyamán.*

Megerősitést nyernek az által az *Egyetértés* régebbi értesülései, a melyek már jelezték, hogy a béke megkötésével a nemzeti pártnak a szabadelvü pártba való beolvadása minden külön fuzionális tárgyalás nélkül is létre fog jönni.

Igy mondottuk és igy történik.

A disszidensek már tegnap este tartottak értekezletet, melyen elhatározták, hogy szerdán Széll Kálmán parlamenti bemutatkozása után, ugy, a hogy kiléptek, *azon módon vissza is lépnek a szabadelvü pártkörbe.*

Sokkal nagyobb teketóriát — értesülésünk szerint — a nemzeti párt sem fog csinálni.

Szerdán a képviselőházban gróf Apponyi Albert, a ki ma este érkezett Budapestre, konstatálni fogja, hogy *nincs eltérés a kormány és a nemzeti párt programmja között.* Ezt a kijelentést a nemzeti pártnak csütörtökön egy konferenciája fogja követni.

Ez a márczius másodikára egybehivott értekezlet a nemzeti párt utolsó korporativ megnyilatkozása, mert azon ki fogják mondani a párt feloszlását.

A feloszlást a párt tagjainak nyilt belépése követi a szabadelvü pártba. Ugy hallatszik, hogy egy közös iven jelentik be ezt a szándékukat báró *Podmaniczky* Frigyesnek, a szabadelvü párt elnökének, a kinek *ez a nagyérdekü politikai okirat legkésőbb szombatig a kezei között lesz.*

A nemzeti pártnak csak az a néhány tagja marad künn, *a kinek a néppárttal még most is határozott összeköttetése van.*

És ezzel a függetlenségi és 48-as párt magában marad az ellenzéken, mert hiszen a néppártot, különösen közjogi kérdésekben mindennek inkább lehet nevezni, mint ellenzéknek.

*

Itt emlitjük meg, hogy báró *Fejérváry* Géza, *Hegedüs* Sándor és *Lukács* László, tegnap délután, a többi miniszterek pedig *Széll* Kálmánnal együtt az éjjel utaztak Bécsbe, hogy ott ma ő felsége kezébe az esküt letegyék, illetőleg hogy neki kinevezésüket megköszönjék.

Az állásukból távozó miniszterek, névszerint báró *Bánffy*, *Perczel* Dezső, báró *Dániel* és *Erdély* Sándor, csak a következő héten, még pedig hétfőhöz egy hétre jelennek meg Bécsben bucsukihallgatásra.

*

Érdekes jelenet játszódott le az este a szabadelvü pártkörben. *Széll* Kálmán miniszterelnök odalépett *Tisza* Kálmánhoz és eszmecserébe ereszkedett vele a közel jövőben bekövelkezhető pártalakulások felől.

Értesülésünk szerint *Széll* közölte *Tisza* Kálmánnal, hogy a nemzeti párt vezérei értésére adták, hogy arra az esetre, ha kifejtendő programmja megegyezik a nemzeti párt elveivel, akkor ők belépnek a szabadelvü pártkörbe.

— *Nincs ellenük semmi kifogásom*, — felelt a generális és ezzel a nemzeti pártiak beolvadása elől az ugynevezett személyi akadály is elháritottnak tekinthető.

*

A leszámitoló- és a jelzálog bank tegnapi igazgatósági ülésén a *Széll* Kálmán és *Hegedüs* Sándor lemondása által üresedésbe jött állások betöltésén kivül — értesülésünk szerint — *Széll* Kálmán volt elnök abbeli jelentését is elintézték, hogy végkép megválik a banktól, melynek vezetése körül oly kiváló érdemeket szerzett.

Megválik Széll természetesen a magyar jelzáloghitelbanktól is.

Egyidejüleg megválik mind a két intézettől *Hegedüs* Sándor, az uj kereskedelemügyi miniszter is, a kinek azok igazgatásában jótékony szerep jutott és a ki egyidejüleg egyéb intézeteknél elfoglalt igazgatói állásáról is lemondott.

A kilépő elnök, illetőleg igazgatók helyeit — a mint értesülünk — mind a két intézet legközelebb betölti. A mint továbbá értesülünk, a magyar jelzálog-hitelbank elnökévé madarasi *Beck* Nándor vezérigazgató, alelnökévé pedig dr. *Matuska* Péter igazgató vannak kiszemelve.

A két intézet bucsuzása nem volt hijával az érzékeny jeleneteknek és *Széll* Kálmán láthatta, mily nehezére esik az intézet vezérlő egyéniségeinek megválni attól a férfiutól, a kinek vezetése alatt tizennyolcz éven át részök jutott az intézetek alapitásának és felvirágoztatásának nagy munkájából, és mily nagy veszteségnek tekintik távozását az intézetekre nézve.

A fáklyásmenet. Az ellenzék tiszteletére adandó fáklyás-szerenád dolgában *Széll* Kálmán tegnap magához kérette *Rudnay* Béla főkapitányt és *Pázmándy* Dénest a fáklyásmenet rendezői közül. Széll Kálmán kijelentette a többi közt, hogy bár nem tartja időszerünek és szükségesnek a fáklyásmenetet s annak hétfőn való megtartását különösen, ez neki kellemetlen volna, mindazonáltal a polgárok ebbeli törvényes és alkotmányos jogát respektálandónak tartja. A fáklyásmenet rendezői az aktus megtartását hétfőről elhalasztják valamely következő napra, valószinüleg szerdára. E tárgyban a rendezőbizottság ma reggel értekezletet tart.

Az ellenzéki pártok elnökségei — mint a *Politikai Értesitő* hivatalosan jelenti — hétfőre hirdetett értekezleteiket *keddre* halasztották és pedig a *nemzeti párt* és *néppárt* kedden délután 6 órakor, a *függetlenségi és 48-as párt* kedden délután 5 órakor tartja meg ratifikáló értekezletét.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

A *német* hadvezetőség alaposan csalódott reményeiben. A budget-bizottságban hevesen ellenezték a lovasság szaporitását és a hadügyminiszterium képviselőjének magyarázatai és érvelései annyira hatástalanok maradtak, hogy a bizottság 15 szóval 12 ellen megtagadta a hadsereg szaporitásának ezt a részét. A czentrum és a baloldal egyesülten a javaslat ellen szavaztak. Igaz ugyan, hogy Lieber képviselő, a ki a czentrumpárt engedékenyebb frakcziójának vezetője volt, beteg és nem volt ott a szavazásnál, de a czentrumpárt már párthatározattal a javaslat ellen nyilatkozott és igy Lieber sem tehetett volna semmit. A kormány különben teljesen megérdemelte ezt a vereséget, mert sem a javaslatok indokolása, sem a szóbeli magyarázatok nem voltak elég határozottak. Világosan meglátszott, hogy a katonai vezetőség sem tudja, hogy tulajdonképen mit akar és hogy a javaslatok csak ideiglenes kisérletezésre szolgálnak. Az ilyen kétséges eredményü kisérletek kedvéért a budgetbizottság joggal visszautasithatta azt a követelést, hogy az adófizetőkre ujabb terheket rakjanak. A hadügyminiszterium a lovasság szaporitását azért kérte, mert a határokon okvetlenül több lovasság kell az eddiginél, mert a gyalogság felvonulását különben nem tudják fedezni. Ezzel szemben azt hozták fel, hogy a lovasság már elvesztette fontosságát és csak a felderitő szolgálatnál nélkülözhetlen, ezért pedig nem kell a csapatokat szaporitani. A konzervativ szónokok beszédeiből világosan kitetszik, hogy nem biznak a hadügyminiszter nyilatkozataiban. Tapasztalatokat akar szerezni és ehhez uj ezredek kellenek neki. Ezt megszivelte a czentrumpárt is és igy a javaslatok megbuktak.

A franczia köztársasági elnökválasztás végeredménye most állapittatott meg hivatalosan. Loubet 483 szavazatot kapott, Méline 279-et, Cavaignac 23-at, Deschanel 10-et, Dupuy 8-at, Montel ezredes, az ismert soviniszta 4, Rochefort 2, Baduel szocziáldemokrata szenátor 1, a keresztény-szo-

---

A czement-vár.

A mostanában olyan sokat emlegetett Ujvidék szomszédságában, alig egy órányira a várostól, melyben most a Weisz Vilmos sikkasztása miatt olyan nagy az izgalom, van egy ipari vállalat, a mely szakembernek és laikusnak egyaránt érdekes átványosság.

A világhirü beocsini czement-gyárat értem, a mely az idén érte meg fönállásának harminczadik évfordulóját. Három évtizeddel ezelőtt, 1869-ben alapitották meg a vállalatot az Ohrenstein testvérek, a kik bizony nagyon merész emberek lehettek. A mi iparunk akkortájt még gyermekkorát élte, épitő iparosaink legnagyobb részének hihetőleg még csak halvány sejtelme lehetett róla, hogy mi is az a czement és bizony-bizony nagy vállalkozási szellem kellett az immár óriási arányu gyár megalapitásához, a mely kis ipartelepből lett az országnak egyik legelső vállalatává.

A mint a péterváradi országut lekanyarodik a Duna felé, egyszerre csak a szemébe ötlik az embernek a gyár, az ő hatalmas kéményeivel, a hegyoldalba épitett müheiyeivel, melyek mind czementből valók. Czementből készültek a falak, czementtel vannak födve a tetők, czementből valók a lépcsők, az oszlopok, a padlók.

A hogy az ember belép a gyár óriási udvarára, az első pillanatban az a benyomása, mintha im, egy hatalmas vár belsejében volna.

Az án, — aztán nem tudja, hogy mit nézzen meg előbb és hogy mire irányitsa inkább a figyelmet.

A vállalat egyik tulajdonosa, *Spitzer* ur, szeretteimeltő készséggel adta meg az engedélyt, hogy megtekinthessem a maga nemében páratlan gyárat és a Redlich, Ohrenstein és Spitzer-czég gyárat és a Redlich, Ohrenstein és Spitzer-czég gyárat és a Redlich, Ohrenstein és Spitzer-czég fiatal prokuristája, Rosenberg, szivesen kalauzolt végig a telepen, melynek a berendczése igazán minden tekintetben bámulatos. A mi szakba vágó vivmánya van a modern technikának, az mind megvan ott abban a gyárban.

Im, belép az ember a gépházba. Nagy alagutat vájtak a hegy méhébe és ott helyezték el a kolosszális gépezeteket, melyek mind Magyarországon készültek. A nem kevesebb mint ezer lóerejü gép nyugodtan, szinte minden zaj nélkül végzi az ő hatalmas munkáját. A lendítő kerék négyszáz métermázsa sulyu s a mint forog, a külléi nem kicsi szelet csapnak. Ez óriási alkotmány mellett két kisebb gőzmasina is van a gépházban, melyből hosszu akna nyilik. Ott van elhelyezve a tranzmisszió. Technikusok számára ez a tranzmisszió nem csak a nagy arányainál fogva érdekes, hanem azért is, mert vertikális módon viszi tovább a gőzgép fejlesztette erőt sok emeletnyi magasságba. Ezt a vertikális erőátvitelt a beocsini czement-gyár alkalmazta először s a kisérlet fényesen bevált.

A gépház szomszédságában van a czementmalom, a hol finom porrá őrlik a román- és portland-czementet, melyet aztán mindjárt zsákokba is pakolnak. Becsületes képü sváb munkások végzik ezt a dolgot. A malmokkal kapcsolatosan van egy önmüködő készülék, a mely a zsákokat czementporral megtölti. A zsákot a nyilasával odacsatolják e készülékhez s a mint a malom nyolczvan kilogrammnyi czementet megőrölt, ez a quantum szépen belehull a zsákba, melyet aztán nyomban bekötöznek és felraknak a müheiybe vezető iparvasutra, melyen aztán leszállithatják az árut a Duna partjához.

Megkérdeztem:

— Vajjon mennyit keres egy ilyen zsákoló munkás?

— Naponkint három forintot!

A mi mindenesetre igen szép kereset. Gondolom, sokan vannak egyetemet végzett emberek, a kik kevesebb jövedelemmel kénytelenek beérni.

A gépház mellett van még a gőzsikló is. Kis vasuti teherkocsik szaladnak föl, le a hegy lejtőjén, folytonosan szállitván az anyagot. Mert fönn, közvetlenül a gyár épületei mellett levő hegyen, széditő magasságban bányászszák az épitéshez való anyagot. Jókora nagy darabot vágtak le már a hegyből és dolgoztak föl harminez év óta, egy körülbelül harminez millió métermázsa sulyu darabot, minthogy a gyár átlag egy millió métermázsa czementet produkál évenkint.

Merész ivezetü, egy darabból való czementlépcső vezet föl a kéményekhez, melyben a vegyész utasitása szerint égetik a czementet.

Kalauzom szives volt az egyik kemencze vasfedelét fölemelni s én lepillanthattam a kemenczébe. Megdöbbentően tenséges látvány . . . Sok ölnyi mélységben vérvörös izzó tömeg, az áthevitett nyersanyag, a mely czementté válik.

Pirospozsgás arczu leányok és asszonyok szállitják a kemenczékhez az égetésre szánt anyagot egy elmésen készült függővasuton. A kolosszális müheiyben ugyanis köröskörül vas-sin van elhelyezve a magasban és egy kellék segitségével e sinen tolják aztán végig a kereken függő tartályokat, a mi oly könnyen megy, hogy egy nő félkézzel jókora mennyiséget tud eltolni. A müheiy egyik végében téglákká préseli több gép a czementet, a mely aztán a száritóba kerül. A müheiy két részre van osztva; egyik a román czement-osztály, a másikban produkálják pedig a beocsini gyár világhirüvé vált portland-czementjét, a melyből rengeteg sokat szállitanak külföldre is, főleg a keleti tartományokba.

Egy müheiy van aztán magasabban is, mig aztán az ember kilép a szabadba és szeme előtt elterül a bánya. Széditő magasságban dolgoznak a munkások, kiknek egy része az anyagot robbantja, mig egy másik rész a gyűjtést és szállitast végzi. Vasut segitségével történik ez a szállitás is.

Minden müheiyben meglepi az embert a gyártelepen uralkodó rend és tisztaság. Nincs ott semmi felesleges, de praktikus berendezésü minden, hogy a munka és az idő megtakarittassék.

Mégis másfél ezer munkás van alkalmazva a telepen, a kiknek számára egy mintaszerü kolónia épült a gyár átellenében. Egy hosszu, bazárszerü épület terül el ott, a melyben egészséges, világos, szép lakások vannak.

Általában a gyármunkások igen jó helyzetben vannak. A nők is nyolczvan krajczárt keresnek meg naponkint, ugy, hogy mindegyikük szépen tehet félre, minthogy a megélhetésük igen olcsó.

A Redlich, Ohrenstein és Spitzer czég azonban nemcsak az anyagiak tekintetében gondoskodott mintaszerüen alkalmazottairól.

A gyár tulajdonosai négy osztályu iskolát rendeztek be, a melyben az alkalmazottak gyermekei természetesen ingyen nyernek oktatást.

Külön kórház is van berendezve, a mely azonban az egész esztendőn át többnyire üres, lévén a vidék egészséges, jó levegőjü. A gyárnak saját orvosa van, a ki egy sereg munkást betanitott az első segélynyujtásra, bár balesetek csak igen ritkán fordulnak elő. A munkások mindegyike biztositva van baleset ellen.

És a legnagyobb részük nem heti, hanem havi fizetést huz. Az évnek bizonyos szakában pedig mindegyik négy-hat heti szabadságot kap, hogy elnézhessen az övéihez haza, ki Magyarországba, ki Horvátországba. Mert magyar munkás is sok van ott a gyárban, a melyben derék, hazafias szellem uralkodik.

Azt hiszem, hogyha ily körülmények közt megkérdeztem volna a beocsini gyár munkásait, hogy mi a véleményük a szocializmusról, azt felelték volna rá nagy csodálkozva:

— Szocializmus? Hát az micsoda?

Mikor a gyárat végig tekintve, visszatértem Spitzer czégtőnök irodájába, ő megkérdezte:

— Nos, megnézett mindent?

— Meg és igazán szivbel örülök, hogy eljöttem ide, a telepre! Önök igazán büszkék lehetnek!

A mire a gyár tulajdonosa, a ki egyébként az év legnagyobb részét ott töltė Beocsinban, a telep mellett épült izléses palotájában, önérzettel mondotta:

— Hát hiszen büszkék is vagyunk! Különösen azért, mert czégünk a maga erejéből, tisztára a maga erejéből emelte a vállalatot ennyire!

Még vagy háromszáz ilyen gyár és hej, bch könnyü volna akkor Magyarországnak kiegyezést — nem csinálni! —*i.* —*k.*

A BÜNHÖDÉS.

— FRANCZIA REGÉNY. — 43

A tengerésztisztet mélyen meghatotta a de Riverollest ért szerencsétlenség, kifejezte élénk részvétét és hozzátette:

— Önök azt kivánják, hogy minden nyom eltünjön? . . . . Nyugodtak lehetnek. Távozásuk után rögtön elsülyesztetem a holttestet.

A hajnali szürkületben aztán, mialatt a „Trident“ rendeltetési helye felé haladt, négy matróz előhozta az öngyilkos testét.

Arczát nem lehetett látni, mert vitorlavászonba volt burkolva, de a vásznat két nagy vérfolt festette meg, a mely hátul, a nyakszirt táján, egyesült.

A fedélköz egy lörése előtt a matrózok deszkára fekteték a testét, nehéz golyót kötöttek a lábaira.

Az előre felkért lelkész előjött, rövid imát mondott s egy altiszt vezényszavára, a fölemelt deszkáról lecsuszott a halott, eltünt a hullámokban.

Egy loecsanás . . . kevés fölesapó tajték és ennyi volt minden. A tenger titokzatos mélységében örökre el volt temetve Morel személyazonosságának a titka.

XVI.

A fenevadak.

Stack, miután a vasuti töltésről leszaladt, az a mellett elterülő fenyvesbe menekült.

Esése közben némi zuzódásokat szenvedett, de izgatottságában nem érezte azok fájdalmasságát.

Mihelyt a fenyőfák oltalma alatt volt, távol annak az átkozott detektivnek a látkörétől, a ki éppen a legvégzetesebb pillanatban volt tanuja a

czialista gróf de Mun 1, Fillaye szenator 1 szavazatot kapott. Henrik orleansi herczeg 12 szavazatot kapott, de ezek a szavazatok megsemmisitettek, mert a franczia alkotmány értelmében a trónigénylő családok tagjait nem lehet elnökké megválasztani.

Az *olasz* szenátus rendszeres akczióra készül, a mely az államviszonyok javitását czélozza. A szenatusról eddig ugy is kevés szó esett, legfeljebb, ha uj szenatorokat neveztek ki, jutott ez a testület az emberek eszébe. A Palazzo Madonna karzatai rendesen üresek voltak, lent a teremben 70—80 öreg ur szunyadozott, mig az egyik halk hangon beszédet tartott. Most azonban fiatalabb erélyesebb elemek kerültek a szenátorok közé, a kik azt a politikai faktort fel akarják éleszteni. Az akczió azzal kezdődött, hogy a szenatus opponálni kezdett. Az év elején Bacellit utasitotta rendre, a ki néhány számfölötti hivatalnokot alkalmazott. Mikor pedig Bacelli tiltakozott ez ellen, a budgetbizottság lemondott. Nagy nehezen kiegyenlitették az ellentéteket és a bizottság azzal kezdte ismét müködését, hogy az igazságügyi budget-ből jelentékeny tételeket kitörölt. A szenatus hozzájárult a bizottság javaslataihoz és már-már kormányválságot okozott, a mikor Pelloux messzemenő igéretekkel tudta csak lecsendesiteni az akadékoskodókat. Most pedig ujból ellentétbe helyezkedik a kormánynyal. A kamara elfogadta azt a törvényjavaslatot, hogy az állami gabonaraktárakat, a melyek rossz termés idején csekély összegért átengedik a vetéshez szükséges magokat, a mezőgazdasági hitelszövetkezetekkel együtt a földmivelésügyi minisztérium felügyelete alá helyezzék, mig eddig a belügyminiszterium hatáskörébe tartoztak. A szenátus pedig, Fortis miniszter felvilágositása daczára, nem fogadta el a törvényt, mert szerinte nem védi eléggé a mezőgazdasági érdekeket. A javaslatot egy bizottsághoz utasitották, a honnan egészen átalakitva jött vissza. Fortis hozzájárult a módositásokhoz és a szenátus elfogadta az egyes pontokat. A titkos szavazásnál azonban az egész törvényjavaslatot 45 szóval 39 ellen elvetették. Nyilvánvaló, hogy a szenátus csak ellenzékieskedni akar, nem is szólva arról, hogy a szenátorok a titkos szavazásnál máskép szavaztak, mint a nyilt szavazásnál. Fortis miniszter haragjában azonnal beadtn lemondását, a mit a király természetesen nem fogadott el. Az államhivatalnokok jövedelmeinek lefoglalásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták a napokban. A kormány a javaslatban fentartotta magának azt a jogot, hogy csak az állami adót vonja le a jövedelemből. Herczeg Ruspoli római polgármester, szenátor azt inditványozta, hogy a községi adókat is vonják le. A kormány határozottan küzdött ez ellen, de a szenátus nagy többséggel herczeg Ruspoli javaslatát fogadta el, s minthogy a kormány nem akart engedni, elnapolta a szenátus üléseit, a mi a javaslat zátonyrajutását jelenti. A kormány és a szenátus ilyformán határozott ellenségek, a mi nagyon megnehezíti a Pelloux-kormány amugy is nehéz állását. Bizony alig néhány héttel az uj szenátorok kinevezése után kellemetlenül esik ez a kormánynak.

Bulgáriában minden hivatalos czáfolat daczára egyre tartja magát az a hir, hogy a miniszterválság küszöbön áll. A stambulovisták és radoslavisták szövetkeztek egymással, sőt egyesek fuzióról is beszélnek. Elvben nagyon szépen mennek a dolgok, de a gyakorlatban még sok akadályt kell elháritani. Grekov a stambulovistáknak jobban kedvez. mint a Radoslavovnak, a belügyminiszternek tetszik, a ki saját embereit szeretné a zsiros hivatalokba helyezni. A kabinetválság óta a belügyminiszteriumban ezekre megy az állásért folyamodók száma, a kik a minisztert még a folyosón vagy udvaron is megcsipik, hogy előadhassák kivánságukat. Radoslavovnak untig elég dolga van saját hiveivel s most még Grekov a stambulovistákat akarja előtérbe tolni. E miatt az elégetlenek már hangosan panaszkodnak és szétválásról beszélnek. A kabinetválságról keringő hireket megerősiti az a körülmény, hogy a fejedelem vonakodik a miniszteriumok főbb hivatalnokait elbocsátani. Ebből azt következtetik, hogy a fejedelem nem hisz a mostani kormány állandóságában. Nacsevics kereskedelmi miniszter állása is megingott. Mindennap változik a helyzet. A politikai világ már a jövő emberét keresi és sokan Stoilovot látják ujból a miniszterelnöki székben. Mert Stoilov sohasem vesztette el a fejedelem kegyét és bizalmát. Azonkivül még más miniszterkombinácziók is keringenek.

Az albániai törzsfők *ipeki gyülése* a legnagyobb rendben ért véget. A helyett, hogy a török uralom ellen való lázadást határozták volna el: hódoló feliratot intéztek a szultánhoz és megbeszélték azokat az óvintézkedéseket, a melyek szükségessé válhatnak az esetleges zavargások alkalmával. A kormány fegyveres támogatása az albánoknál gyakori dolog, a törzsfők többször küldötték már zsákmányt remélő csapataikat a padisah hadseregébe, a melyek legtöbbször kitünő szolgálatokat tettek. Albánia von der Goltz tábornok jelentése szerint 25 zászlóaljba van osztva, a melyek egyenkint 400 főből állanak s ezek a vad csapatok különösen hegyi csatározások alkalmával nagyszerü szolgálatokat tesznek. Az albánok 1886-ban 40.000 embert küldöttek a görögök ellen, a legutolsó háboruban pedig 14 önkéntes-zászlóalj vett részt 11.000 emberrel. Az ipeki gyülés előtt a diplomácziai körökben nagyon féltek attól, hogy vérontásra kerül a dolog s egész határozottan állitották, hogy egy bizonyos nagyhatalom késziti elő a forradalmat. A törzsfők azonban korlátlanul uralkodnak birtokaikon és semmit sem törődnek a török hatóságokkal, a melyeknek a garnizonokon kivül semmi hatalmuk sincsen. Ezt az önállóságot az albánok nem adják oda, hiszen semmi államforma sem biztosit nekik ennyi szabadságot. A mint az albánok ősei felvették a mozlim vallást, hogy megmaradjanak hatalmukban, ugy a mostani törzsfőnökök nem haboznak megvédeni a török fennhatóságot a nyugtalankodó keresztények ellen, csakhogy hatalmukat megtartsák. A Yildiz-kioszkban csak arra vigyáznak, hogy az egyes törzsfők ne ragadják magukhoz a vezérlő szerepet, a többivel nem igen törődnek.

UJDONSÁGOK.

— febr. 27.

— *Személyi hirek.* *Jenő* főherczeg tegnap délután megnézte a bécsi müc sarnokban látható Hörmann-kiállitást. — *Erzsébet* főherczegnő tegnapelőtt este *Coudenhove* grófnő kiséretében Griesbe érkezett. — *Lajos* szász-kóburg-góthai herczeg tegnap Bécsből Linzbe utazott. — *Ferencz Ferdinánd* főherczeg — mint nekünk Fiuméből táviratozzák — az ottani tengerészeti akadémia megtekintése után a „Pelikán" hajóra ment, hogy Raguzába és Gravozába induljon. — Dr. *Schermann* Adolf tiszti főorvos influenzában szenved s ezért néhány napig kénytelen az ágyat őrizni. Ez idő alatt teendőit dr. *Magyarevics* Mladen főorvos-helyettes végzi. — *Csajthay* Ferencz, a párbajban megsebesült szerkesztő — hála *Bartha* Gábor tanár és dr. *Boross* Ernő kezelő-orvos tudományának — ma már tul van a veszélyen, bár a kereskedelmi kórházat, a hol fekszik, csak hetek mulva fogja elhagyhatni.

— **A román udvar köréből.** Tegnapelőtt fényes estély volt a román udvarnál, az első ilynemü ünnepély a különféle udvari gyászok eltelte után. Az estély szokatlanul vigan folyt le, de feltünt, hogy a trónörökös pár távol maradt. *Károly* király igen kedélyesen társalgott a jelen volt notabilitások mindegyikével, de különös a külföldi képviselőket, nagyköveteket, tüntette ki megszólitásaival. A mulatság a kitüzött órántul is folytatódott s a *királyné* végig jelen volt.

— **Előléptetések.** A király *Hézser* Kálmán és dr. ifj. *Fest* Lajos miniszteri fogalmazóknak, valamint dr. *Medve* Zoltán és dr. *Damokos* Andor főispáni titkároknak a miniszteri segédtitkári, dr. *Lisznyay* Endre és dr. *Jekel* Péter miniszteri fogalmazói czimet és jelleget, *Győry* Loránd miniszteri fogalmazónak pedig a miniszteri segédtitkári czimet adományozta.

— **Báró Calice a szultánnál.** A szultán tegnapelőtt a szelamlik után báró *Calice* osztrák-magyar nagykövetet kihallgatáson fogadta, kijelentette a nagykövet előtt, hogy oly rendelkezéseket fog tenni, a melyek a közigazgatási és igazságszolgáltatás teljes pártatlanságát, a büntettek gyors megbüntetését és jóvátételét, valamint a törvények lelkiismeretes végrehajtását minden hatóság részéről biztositani fogják.

— **A bolgár fejedelem születésnapja.** *Ferdinánd* fejedelem születésnapja alkalmából — mint Szófiából táviratozzák — a székesegyházban Te Deum volt, a melyen a Szófiában lévő miniszterek, a diplomácziai kar tagjai, a polgári és katonai méltóságok és nagy közönség volt jelen. *Ferdinánd* fejedelem gyöngélkedése miatt nem jelenhetett meg.

— **Királyi elismerés.** A király *Raff* Károly kir. itélőtáblai birói czimmel és jelleggel felruházott marosvásárhelyi királyi törvényszéki birónak nyugdijaztatása alkalmából az igazságszolgáltatás terén teljesitett szolgálataiért elismerését nyilvánitotta.

— **Magyar állami alapitványi helyek a katonai intézetekben.** A hadsereg katonai nevelő- és képző-intézeteiben magyar alapitványi helyeken levő növendékek kilépése folytán, az idén előreláthatólag 13 hely fog megüresedni, a magyar állami alapitványi helyeknek az 1897-ik évi XXII-ik törvényczikkel 120-ról 150-re történt felemelése folytán pedig 7 uj hely lesz betöltendő s igy az 1899/1900-ik tanév kezdetén összesen 20 hely fog rendelkezésre állani. Ezek a helyek a folyó tanév végéig még megüresedő ily helyekkel együtt, a Kőszegen, Kismartonban, Kassán és St.-Pöltenben létező katonai alreáliskolák I., II., III. és IV. évfolyamaiban, a bécsujhelyi Terézia katonai akadémia és a bécsi müszaki akadémia I-ső évfolyamában, végre a fiumei hadtengerészeti akadémia I. és II-ik évfolyamában lesznek betöltendők. Az *akadémiákban* — esetleg a katonai reáliskolákban is — *félfizetéses* helyek is fognak adományoztatni; az ilyen félfizetéses helyet nyert ifjunak hozzátartozói az ellátási dij felét, vagyis évenkint 400 frtot — katonai reáliskolánál 200 forintot — tartoznak előleges félévi részletekben fizetni. A mährisch-weisskircheni katonai főreáliskola I-ső évfolyamába férő helyek hiánya miatt pályázók nem vehetők fel. Ennek az intézetnek II-ik és III-ik évfolyamaiban pedig csak azok a helyek lesznek betöltendők, melyek ugyanazon évfolyamokban időelőtti önkéntes kilépés, elhalálozás, elbocsátás stb. által a folyó tanév befejeztéig, az eddigi tapasztalatok szerint csekély számmal szoktak megüresedni. A betöltendő helyekre a magyar korona országaiban honossággal biró oly ifjak pályázhatnak, a kik jó iskolai osztályzatot felmutatni képesek és kiknek atyjai magukat ez országok érdekében bármely irányban kitüntették és szerényebb anyagi viszonyok között élnek.

— **A katonaorvosi tisztikar uj főnöke.** A király elrendelte dr. *Riedl* Ármin vezér-törzsorvosnak, a katona-orvosi tisztikar főnökének saját kérelmére ezen szolgálati állásától való fölmentését és helyébe dr. rothkreuzi lovag *Nagy* Móricz vezér-törzsorvost, a 11. hadtest egészségügyi főnökét, a katona-orvosi tisztikar főnökévé nevezte ki.

— **Jules Verne és a magyar diák.** Az egyik nagyváradi lap kedves dolgot közöl egy fiatal tanulóról, meg a francziák hirneves irójáról *Verne* Gyuláról. *Bázár* Elemér a nagyváradi reáliskola tanulója ugyanis francziául levelet irt a regényirónak, elmondta neki, milyen gyönyörüséggel, elragadtatással olvassa a magyar ifjuság is az ő bübájos tollal megirt regényét. Az utazás a föld körül irója most nagy örömet szerzett a kis diáknak: sajátkezü levelet küldött neki, mely magyarul igy szól:

Kedves fiatal barátom, csak megköszönhetem önnek, kedves levelét és azokat az érzéseket, melyeket a magyar ifjuság nevében tolmáasol. Igen meg vagyok hatva és ha nem tudok önnek felelni az ön nyelvén, mint a hogy ön irt nekem az enyémen: meg fog azért bocsátani. Fogadja tehát legjobb kivánataimat és az öreg franczia mesemondó meleg kézszoritását. Jules Verne.

— **Kiutasitott iró.** Zárából táviratozzák, hogy *Loiseau* franczia irót, a ki a mult évben a «Le Balcan slave et la crise autrichienne» czimü osztrák ellenes müvet közzétette, a politikai hatóságok a Reichsrathban képviselt összes királyságok és országok területéről kiutasitották. Loiseau már hénytelen volt Dalmácziát elhagyni.

— *Harmincz millió jótékonyczélra.* Athénből jelenti egy távirat, hogy a tegnap elhunyt *Syngros* bankár *30 millióra becsült vagyonának nagy részét nemzeti és emberbaráti czélokra hagyományozta.* *Syngros*-t államköltségen fogják eltemetni és jelen lesz temetésén a királyi család is. A farsangi ünnepélyeket elhalasztották.

— **Mentők mint betegszállitók.** A budapesti önkéntes mentőegyesület azt az ajánlatot tette a budapesti betegsegélyző pénztároknak, hogy bizonyos évi átalányért, a mely pénztári tagonkent 2—5 kr. között váltakozik, szivesen elvállalja a beteg tagok kórházba szállitását. A kereskedelmi kamara helyiségében ez ügy megvitatására értekezlet volt, a melyen 22 betegsegélyző-pénztár képviseltette magát. Az értekezlet elnöke *Neuschloss* Ödön ismertette a kérdést, dr. *Kresz* Géza, a mentő-egyesület igazgatója pedig részletesen megindokolta az egyesület ajánlatát. A megjelentek közül többen szóltak hozzá a kérdéshez és végül öttagu bizottságot küldteki a végleges inditvány megszerkesztésére.

— **Terjed az influenza.** Ez a kellemetlen oroszországi vendég egyre nagyobb tért hódit. Temesvárról irják, hogy ott egész járványszerüleg lépett föl az influenza. Jelenleg ezernyolczszáz influenzás beteg van a városban. Alig van család, melyet megkimélt volna a járvány.

— **Merénylet egy apácza ellen.** A poltenbrunni apácza-kolostor főnöknője, *Eckert* Rudolfina ellen tegnapelőtt egy gonosztevő rablótámadást intézett. A főnöknő a szomszéd faluból tartott hazafelé, mikor utközben hátulról valaki megtámadta és oly csapást mért fejére, hogy a szerencsétlen nő ájultan roskadt a földre. A merénylő ekkor elvette a főnöknő kendőjét és ezzel a zsákmánynyal odább állott. A csendőrségnek azonban már sikerült őt elcsipnie és most a börtönben várja büntetését. A megtámadott apácza-főnöknő állapota nem ad aggodalomra okot.

— **Százhusz éves asszony.** Nagykikindán meghalt a napokban egy özvegy *Bakovlajev* Vazulné nevü parasztasszony, a kiről azt mondják, hogy százhusz évet élt. Életkorát ugyan nem tudják pontosan meghatározni, de annyi bizonyos, hogy messze tul volt a száz éven. Még a halála előtt való napon minden érzékének teljes birtokában volt. Koporsóját négy nemzedék követte.

— **Névmagyarositások.** *Wachsmann* Sándor Károly tapolczai illetőségü ugyanottani lakos, valamint kiskoru fia Pál vezetéknevének «Vajda»-ra, kiskoru *Kohn* László bugyi-i illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Kozma»-ra, *Klein* Arthur aradi illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Kardos»-ra, *Weiszberger* Henrik nagy-kanizsai illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Vajda»-ra, kiskoru *Lővy* Sámuel budapesti illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «László»-ra, *Kohn* Jakab budapesti illetőségü ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Margit, Elza, Oszkár és Paula, Kohn Miksa deési illetőségü kolozsvári lakos, valamint kisk. gyermekei Sándor és Pál és *Kohn* (Mihály) Miklós ujpesti illetőségü ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Sándor, Olga, Márta és Jenő vezetéknevének «Kollár»-ra, *Stern* Gábor szegedi illetőségü és ugyanottani lakos vezetéknevének «Szücs»-re, *Stancsics* Mátyás m. á. v. váltóőr győri lakos, valamint kiskoru gyermekei Mátyás, Etel és Erzsébet vezetéknevének «Szabó»-ra, *Farkasits* Dezső Mihály szabadkai m. á. v. ült-tvény-felvigyázó vezetéknevének «Farkas»-ra, kiskoru *Dancza* József erdőkövesdi illetőségü asztalossegéd vezetéknevének «Kálmán»-ra, *Schwarcz* Zsigmond erdőteleki illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Szántó»-ra, kiskoru *Schwarcz* Ignácz erdőteleki illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Szántó»-ra, kiskoru *Böhm* Olga, Böhm Miklós, Böhm Imre lápio-szelei lakosok vezetéknevének «Berényi»-re, *Winter* Mihály erzsébetfalvai m. kir. állami elemi iskolai tanitó, valamint kiskoru Michaela és Karolina leányai vezetéknevének «Vincze»-re, kiskoru *Kirnbaum* Gyula székesfehérvári illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Kertész»-re, kiskoru *Kohn* Sámuel tokaji illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Kolos»-ra, *Klein* Jakab tasnádi illetőségü ugyanottani lakos, valamint nagykoru leánya Eugénia vezetéknevének «Kozma»-ra, *Schönfelder* János döbröközi illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Mezödi»-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **Rövid hirek.** *Sinfalván* Sas Mózes czigányzenész Csongvai József és ifj. Balázs István gazdálegények megtámadták Botczan Péter jómódu gazdát és botokkal ugy agyba-főbe verték, hogy a szerencsétlen ember rövid kinlódás után meghalt. — *Ó-Becsén* Kisutczai Gergely napszámos a Ferencz-csatorna zsilipmunkálatainál foglalatoskodott, a mikor egy sulyos pilotaverő-kalapács a fejére zuhant és agyonütötte. — *Nagyváradon* egy 70 éves koldusasszonyt elgázolt a robogó kocsi. A szerencsétlen szörnyet halt. — *Szarvason* Kelesz György napszámos, a ki az ottani olajmalomban dolgozott, a sajtóba esett, a mely annyira összezuzta, hogy néhány percz mulva elvérzett.

= *Beszakadt jégpálya.* Tizennyolcz ember nagy veszedelembe került tegnap délután a Tattersal területén lévő jégpálya leszakadása következtében. Hogy most néhány nap óta ismét erős fagy állott be, a Tattersalnak a külső-kerepesi-uton levő területén ismét elkészitették a jégpályát olyanképen, hogy a korcsolyapályának szánt helyen egy méternyi mély vizet öntöttek föl. Csakhamar jégkéreg támadt a viz felületén és két nap óta a jég annyira megvastagodott, hogy tegnap délután a pályát megnyitották a közönség számára. Halifax hivei, a kiknek az idén nem valami sok részük volt a korcsolyázás örömeiben, tömegesen mentek el a jégpályára és nagy vigan kezdték végigsiklani a tükörsimaságu felületen. Amde a jég nem volt még elég erős arra, hogy a nagy terhet megbirja. Egy helyen *a pálya hirtelen beszakadt és tizennyolcz ember beleesett a vizbe.* Nagy pánik támadt, rémült sikoltozások hallatszottak. Szerencsére a viz nem volt anynyira mély, hogy azok, a kik beleestek, belefulladhattak volna. Egy részük a maga erejéből szabadult ki a kellemetlen helyzetből, a többit is hamarosan kisegitették, ugy, hogy nagyobb baja senkinek se történt. A hatóság megindította a vizsgálatot, minthogy a jégpálya megnyitására hatósági engedélyt kellett volna kérni, a mi azonban nem történt meg. A Tattersaal egyik tisztviselője önhatalmulag rendelte el a pálya megnyitását. Ennek következtében az illető tisztviselőt felelősségre vonják. Reméhető, hogy azoknál, a kiket a baleset ért, az akaratlan hideg fürdőnek nem lesz egyéb következménye egy náthánál.

= **Munkásgyülések.** A szocziáldemokrata munkások két népgyülést tartottak tegnap délután, melyeknek napirendjén a Bánffy-kormány bukása volt. A vig-utcza 16. szám alatti vendéglőben mintegy 1500 munkás tartott igen zajos lefolyásu népgyülést. A hatóságot Krecsányi Kálmán rendőrkapitány képviselte. A gyülés elnöke *Groszmann* Miksa volt. *Izrael* Jakab állott fel először szólásra. Kegyeletes ünnepre jöttünk ma össze, -- ugymond, — ma van a temetése a Bánffy-kormánynak, kötelességünk a kegyelet adóját nekünk is e kormány iránt leróni. Bánffy teremtette meg a magyar Alföldön a kivételes állapotokat s őt illeti a kissé kétes dicsőség babéra azért, mert kormánya alatt egy évben 41 magyar munkást lőttek agyon a zsandárok. Az alföldi sztrájk alatt nemzetiségi munkásokkal vétette ki a magyar munkás szájából a falatot. Elsorolta azután a Bánffy-kormány által a munkások ellen elkövetett különböző törvénytiprásokat. Krecsányi kapitány itt szónoktól megvonatta a szót, mert a Bánffy-kormány törvénytiprást nem követett el. *Weltner* Jakab beszélt azután. A Bánffy-kormányról szerinte egy magyar ember ember se mondhat jót. Bánffy eltiporta a sajtószabadságot, csupa magyarszeretetből lefotografáltatta, kiutasitatta a munkások vezéreit. Bánffy elakarta teljesen nyomni a munkás mozgalmakat, a mi azonban nem sikerült, mert az hatalmasabb most, mint valaha. *Baron* Ede beszélt még németül, kijelentvén, hogy a munkások a Széll-kormány alatt is folytatják a szervezkedést, az agitácziót a munkások helyzetének javitása érdekében. A gyülés aztán az általános választói jog éltetésével rendben szétoszlott. Az *ujpesti munkások* hasonló napirenddel tartottak gyülést, melyen Rádi Sándor beszélt.

= **Ellopott kocsi.** E hó elején történt, hogy *Haimsohn* Gyula bérkocsitulajdonosnak a csömöri-ut 113. sz. alatt levő telepéről egy 650 frt értékü kocsija eltünt. A rendőrség kinyomozta, hogy a tolvaj *Monaszni* Henrik rovott multu kocsis volt, a ki egy észrevétlen pillanatban huzta el a kocsit. Vele együtt került a bajba *Fritz* Antal csepeli kovács is, a ki a kocsit potom 20 frtért megvette s *Normann* Náthán rézmüves és *Rosenfeld* Oszkár bérkocsissegéd közvetitésével egy óbudai fiakkeresnek eladta. Valamennyien fogva vannak.

= **Egy munkás halála.** *Wochner* Pál budafoki kőfaragó a minap többed magával a kőbányai polgári sörfőző-részvénytársaság telepén kutat ásott. A kutat a sörpinczében ásták s mintegy ötven méternyi mélységben dolgoztak. A talajviz beszivárgása folytán az oldalt levő kőrétegek meglazultak s egy részük éjféltájban nagy robajjal leszakadt. A szerencsétlen *Wochnert* nyomban kimentették, de mig a kórházba szállitották, utközben meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot s megállapitotta, hogy mulasztás okozta a szerencsétlenséget.

= **A varsói kereskedő szerelme.** Még a mult hónapban egy varsói kereskedő megismerkedett egy csinos uri kinézésü leánynyal, a kivel hosszabb ideig itt időzvén, egész viszonyszerü összeköttetésben állt. A lány sokszor járt fel hozzá a London-szállóba, ugy, hogy az ottani személyzet is ismerte már s szabadon járhatott-kelhetett a lakásban, ha a kereskedő távol is volt. Egy alkalommal azután feltörte a szekrényt s onnan értékesebb holmikon kivül 100 rubelt ellopott. Azóta természetesen nem mutatkozott többé. A szerelmétől s pénzétől megfosztott idegen jelentést tett a rendőrségnél, a mely megállapitotta, hogy a tolvaj *Pollák* Róza hodosai születésü 23 éves szakácsné. A rendőrség megtudva, hogy a leány szüleihez szökött, letartóztatása iránt megkereste a perlaki szolgabiróságot. A tolvajnő e közben ismét a fővárosba jött, leveleit poste restante czimeztette s a detektivek igy foghatták el tegnap délután. Lopását beismeri s tegnap átkisérték az ügyészséghez.

= **Uraságoktól ellopott ruhák.** A rendőrség a napokban egy többször büntetett embert fogott el, a ki a zsibárus-téren gyanus eredetü ruhanemüeket árulgatott. Kezdetben azt állitotta, hogy egy gróftól kapta, majd hogy egy pinczértől vette 7 forint 50 krajczárért, de minden valószinüség szerint valahonnan lopta. A ruhanemük a következők: fekete kamgarn frakk-zsakét selyem béléssel, *Josef Goldstein Berlin* jellel, egy fekete kamgarn frakk selyem béléssel *Wollemann és fia Budapest* jellel és egy barna zakkó-kabát *Groszmann S. Bpest* jellel. A jogos tulajdonos átveheti a ruhákat a főkapitányság 57. sz. alatti szobájában.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A Jókai-kör előadása Pápán.** A pápai Jókai-kör — mint nekünk táviratozzák — kitünően sikerült előadást rendezett a Pápán felállitandó *Petőfi—Jókai* szobor javára. Az előadás fénypontja *Császár* Imre, a nemzeti szinház kitünő müvészének vendégszereplése volt, ki a «Zongora mellett» czimü vigjátékban fenomenális sikert aratott és a körtől babérkoszorut is kapott. Előadták még *Hevesi* «Négy évszaka»-nak két felvonását. A szindarabok előadásában zajos sikert arattak: *Kiss* Vilma, *Pentz* Mariska, *Vajdits* Ilona, *Bermüller* Alajosné, *Faur* Ödön és *Patay* Árpád mükedvelők. Az estélyen közreműködött még *Kövi* Dolora szép énekével, továbbá *Gáthy* Zoltán «Magyar nyitány» czimü zeneszerzeményét adták elő. Előadás után banket volt, melyen többek közt *Fenyvessy* Ferencz is megjelent. A vacsora egész tartama alatt zajosan ünnepelték *Császár* Imrét, a vendégmüvészt.

— **Szépmüvészeti ismeretterjesztő előadás az országos képtárban.** Az országos képtárban tartandó ismeretterjesztő előadások sorozatát tegnap kezdte meg dr. *Kammerer* Ernő országgyülési képviselő, kormánybiztos, a képtár spanyol termében. Az országos képtár alakulásáról tekintettel egyéb régi magyar gyüjteményeinkre czimü előadásával. Ismertette a *II. Rudolf* császár, *Lipót Vilmos* főherczeg, *Mária Terézia*, *Eszterházy* Pál nádor, *Miklós* herczeg, *Pyrker* és *Ipolyi* nemes törekvéseit, mint a kiknek áldozatkészségéből a mai gyüjtemény létesült. Különösen kiemelte II. Rudolf császár nagy müszeretetét, a ki kedvezőtlen pénzviszonyaink mellett is néha egész vagyont is adott egy képért, ugy hogy halála után a gyüjteményét huszonnégy millió forintra becsülték. Egyes képek történetét, szemlélhető anyag bemutatása mellett a XVI. századig visszavezette, elmondta, hogy a képtár egyes hiresebb képei, hogyan vándoroltak gazdától gazdához és végül hogyan kerültek az országos képtár gyüjteményébe. Az előadást nagyszámu előkelő közönség hallgatta, többek között *Bubics* Zsigmond kassai püspök is, a kinek különös nagy érdeme, hogy az Eszterházy-gyüjtemény az országos képtárba került. Kár, hogy az előadásokat ilyen szük és rosz akusztikáju teremben tartják, melyben a publikum valósággal szorongott és a hölgyek nagy része is állni volt kénytelen.

— **Darabváltozás a népszinházban.** *Küry* Klára gyöngélkedése miatt a mára hirdetett «Diák kisasszonyok» előadása elmarad és helyette: «Lumpaczius vagy a három jomadár» czimü énekes bohózat kerül előadásra.

— **Gyermekelőadás az orfeumban.** A gyermekbarát-egyesület választmánya márczius hó 25-én a Somossy-féle mulatóban délutáni gyermekelőadást rendez. A belépőjegyek árai: felnőttek számára 1 forint, gyermekek számára 50 kr. Jegyek kaphatók *Wiener* Gyula választmányi tagnál (V., mérleg-utcza 4).

— **Uj templomi festmények Temesvárott.** Temesvár város hatósága három nagy oltárképet rendelt meg id. *Vastagh* György festőmüvészünknél az ottani uj-gyárvárosi templom számára. Az uj képek: Mária, Magyarország patronája, Krisztus szive és Krisztus a keresztfán. A képek vázlatai kicsiben már készen is vannak a müvész Lipót-utczai müteremében.

— **Busoni Ferrucio** a genialis olasz zongoramüvész ez idén csak egyszer játszik nálunk és pedig a jövő hó 13-án, a mikor a Royal teremben rendezi egyetlen zongora-estélyét. Jegyek már is kaphatók Rózsavölgyi és társa udv. zenemükereskedésében.

— **Landi Camilla** hétfőn tartja első dalestélyét, melynek müsora a következő: Händel. Ária »Tamerlano»-ból («Figlia mia») és Ária «Admeto»-ból (Cangio d'Aspetto»). Scarlatti. «Qual farfaletta Amante» (Ein Schmetterling). Paladilhe. Psyché. Borodin. La princesse endormie (Ballada). Saint-Saëns. Les fées. Brahms. Feldeinsamkeit, Mainacht és Ständchen. Trois Bergerettes. (Altfranzösisch, 18. Jahrhundert). a) Lisette. b) O ma tendre Musette (Monsigny). c) Menuet d' Exaudet.

SPORT.

— **Előzetes fogadások.** A lefolyt héten nagyobb forgalom volt az előzetes fogadási piaczon. A beküldött lista szerint az oddsok következőkép állanak:

Przedswit-Handicap.

12 : 1 Tip-Top 5é.	20 : 1 Gonosz 4é.	25 : 1 Maikönig 4é.
16 : 1 Mirko 5é.	25 : 1 Wette nicht 5é.	25 : 1 Plikus 4é.
16 : 1 Pavolin 4é.	25 : 1 Malteser 4é.	25 : 1 Nell 4é.
16 : 1 Gohér 4é.	25 : 1 Almos a.	25 : 1 Iro 3é.
16 : 1 Doge 4é.	25 : 1 Or-dur 5é.	33 : 1 Toll 4é.
16 : 1 L'Astro 5é.	25 : 1 Néni 5é.	33 : 1 Ronacher 6é.
20 : 1 Kisasszony 4é.	25 : 1 Kárpát 4é.	50 : 1 Ilis 4é.
20 : 1 Busserl 4é.	25 : 1 Garibaldi 5é.	50 : 1 Wagner 4é.
	25 : 1 Mako 4é.	

Király-dij.

6 : 1 Cid	49½	14 : 1 Wette nicht	59½
8 : 1 Zászlós	57	14 : 1 Busserl	61½
8 : 1 Barnato II.	51	14 : 1 Timár	49½
12 : 1 Mindig	64½	20 : 1 Pardon	48
12 : 1 Ronny	51	20 : 1 Tip-Top	63
12 : 1 Guardian	48	20 : 1 Lulu	63
12 : 1 Áruló	64½	20 : 1 Statesman	65
12 : 1 Hebe	61½	20 : 1 Deaf & Dumb	46½
14 : 1 Galifard	48	20 : 1 Komámasszony	59½

Osztrák derby.

6 : 1 Bonvivant	20 : 1 Gastfreund	33 : 1 Häng-di-an
6 : 1 Barnato II.	20 : 1 Doppeladl	33 : 1 Mindegy
12 : 1 Nicolo	20 : 1 Timár	40 : 1 Boston
14 : 1 Szabász	25 : 1 Csillám	40 : 1 Leader
14 : 1 Ronny	25 : 1 Hortobágy	40 : 1 Brodler
14 : 1 Diadal	25 : 1 Adler	40 : 1 Chrisander
14 : 1 Pardon	25 : 1 Galerien	50 : 1 Sándor
16 : 1 Galifard	33 : 1 Adoma	50 : 1 Inländer
16 : 1 Masha	33 : 1 Iro	50 : 1 Káplár
16 : 1 Rio-Tinto	33 : 1 Tit. Bibendi	50 : 1 Remete
20 : 1 Guardian	33 : 1 Xamete	50 : 1 Ravachol
20 : 1 Per-Butters	33 : 1 Dandolo	50 : 1 San Salv.

zökésének, a gróf egy perczre egy fához támaszkodott, hogy pihenjen és gondolkozzék.

A szive hevesen dobogott s a hideg daczára izzadtság gyöngyözött a homlokán.

Szörnyü kimerültség követte az ideges feszültséget, melynek az este óta volt hatalmában. A lábai roskadoztak. A feje szédült. A szeme káprázott és agyában ugy érezte, mintha kalapácsütésekkel dolgoznának benne.

Megijedt.

Vajjon eszméletét veszti? Ájulásba ejti, védtelenül hagyja a felindulás, őt, az erős férfit, a ki már olyan sokszor a legfélelmetesebb körülmények között megőrizte a bátorságát, a hidegvérét?

Nem akarta, hogy ez megtörténjék.

Zavaros szemekkel, balkezével megkapaszkodva a fenyőben, a melyhez támaszkodott, étherrel telt üvegcsét vett elő; fogával kidugaszolta s ivott egy kortyot a folyadékból.

Az éther fölélénkitette. Pillanatnyi gyöngesége eltünt.

Még pár pereznyi áldogálás után elindult a fenyvesben, meredt szemmel, összeszoritott fogakkal haladt előre, csakis a menekülésére gondolt.

Mindenekelőtt tájékozódott és mert a fenyves nem volt nagy, csakhamar elérkezett a szélére.

Ekkor, a nélkül, hogy a fedett területet elhagyná, körülnézett. A vasutvonal nem volt messzebb egy kilométernél s a távolban megpillanthatta a kis állomást, a hol ugrása előtt észrevette volt a katonaságot.

Ugy járt el, mintha háboruban kémszemlére lett volna kiküldve, mindenekfölött azt kerülte, hogy valaki megláthassa.

Elhatározta, hogy haladéktalanul távozik a vasutvonal közelségéből, mert a detektiv már bizonyosan jelezte őt; észak felé veszi utját, ugy hogy megkerüli Swenkát, mielőtt átlépné a katonai őrszem vonalát Swenka és Luisberg között.

Igy jóval hosszabb utat kell megtennie, hétnyolcz mértföldet, de sokkal nagyobb biztonságban lesz, mert erre felé a lapályt erdők és mocsarak boritják; könnyen elrejtőzködhetik hát.

Szükség esetén, gondolta, nappal elbujva marad, csak a legnagyobb óvatossággal megy előre. Este azután majd csak talál valami parasztszekeret s ezen kevesebb veszedelemmel folytathatja utját.

A revolverét, hogy minden eshetőségre a keze ügyében legyen, a jobb zsebébe dugta és elindult észak felé.

Miután a fenyvesből kilépett, müveletlen, bozótos területre jutott s bokrok mögött rejtőzködve haladt, mig nem csenevész nyirfákkal és rekettyével boritott lejtőre érkezett.

Itt a fák tövében elnyuló örvényen lehető gyorsan sietett előre; tekintetét folytonosan a vasuti állomás felé szegezte, melyet azonban a lejtő most már elrejtett előle.

Sehol sem mutatkozott egy nyugtalanitó alak sem. Ellenkezőleg, Stack megelégedéssel pillantott meg egy kis majort, pár faházat rajta. Rögtön oda igyekezett, abban a reményben, hogy talál majd szekeret.

Mielőtt belépett, óvatosan szétnézett. A major lakosai az állataikat gondozták, nyugodtan jártak-keltek a meglehetősen tágas udvaron.

Stack kinyitotta az ajtót és megmutatta magát.

A paraszt gyanakvó szemmel nézte; meglepetéssel látott ilyen jól öltözött utast, ilyen korán reggel gyalog érkezni.

Hogy megnyugtatta, Stack nevetni kezdett, de sok bajába került, a mig meg tudta értetni a kivánságát.

Végre is a minden országban ellenállhatatlan eszközhöz folyamodott; egy aranyat vett elő s a szinben álló rossz kocsira mutatva, odanyujtotta. Azután kézen fogta a parasztot, az istállóhoz vezette s ott jelekkel magyarázta, hogy a lovakat be kell fogni a kocsiba.

A paraszt megértette, hogy Stack kocsin kiván tovább menni, kétségkivül a szomszéd városba. Mindenekelőtt eltette az aranyat a szobájában a szekrénybe, azután pedig befogott. Stack ez alatt melegedett a tüzhelynél, melyben rőzsetüz lángolt.

Félórával utóbb a báránybőrrel leteritett deszkán a parasztgazda mellett ülve, folytatta utját. A lovak soványságuk daczára elég gyorsan ügettek.

A paraszt először a vasuti állomás felé indult, abban a hitben, hogy a gróf oda igyekszik, de Stack észak felé mutatta neki az utat, mire a gazda, a ki jól meg lévén fizetve, nem bánta, akár merre kell is mennie, abban az irányban hajtott.

Jó ideje robogtak már a nélkül, hogy bárkivel is találkoznának, a mikor egy magas füvel szegélyezett mocsár felé kanyarodva, lovas embert pillantottak meg, a ki szemközt jött velük.

Hosszu lándzsa feküdt a vállán, kozák volt.

Mihelyt a kocsi szemébe ötlött, vágtatásra fogta a lovat, a mikor pedig hangtávolba érkezett, megállást parancsolt az utasoknak.

A paraszt meghuzta a gyeplőt, hogy engedelmeskedjék, ellenben Stack kezébe ragadta az ostort s ütötte a lovakat, nehogy megálljanak.

Igy aztán elhaladtak a kozák mellett, a ki uri embert látván a kocsin, hangosan fölkiáltott, visszafordult, megsarkantyuzta a paripáját, jobb kezébe kapta a lándzsáját s azt előre szegezve, a kocsi után száguldott.

Ebben a pillanatban a paraszt erőlködései megállitották a lovakat. Stack azonban derékon kapta a parasztot, a ki meglepetésében semmi ellenállást sem fejtett ki és ledobta a kocsiról. Azután ujra megragadta az ostort, teljes erejével verte a lovakat.

De nem irányozhatta őket, mert a gazda csak lebukása után bocsátotta el a gyeplőt. A földön huzódott és Stacknak lehetetlen volt a kezébe kapnia.

A lovak eszeveszettül rohantak.

Valóságos csoda volt, hogy föl nem döntötték a kocsit.

(Folytatása következik.)

EGÉSZSÉGÜGY.

)(**A csecsemők ápolása.** Dr. *Schermann* Adolf t. főorvos memorandumot terjesztett a tanács elé, azt kérve, hogy a nagy gyermekhalandóság egyik főokán, a csecsemők ápolásában észlelhető hanyagságon alkalmas intézkedésekkel segitsenek. Előterjesztésében a t. főorvos kifejti, hogy a tüdővész mellett a kis gyermekek heveny-bélhurutja szerepel legtöbbször mint halál-ok, ennek a bajnak az előidézésében pedig nagy része van a csecsemők és kis gyermekek helytelen táplálásának és hanyag ápolásának. Ezen segitendő, a t. főorvos javaslatba hozza, hogy a csecsemők és kis gyermekek helyes ápolását tárgyazó népszerü utmutatásokat terjeszszenek nagyobb mértékben a lakosság között. Javaslatában mindjárt be is mutatja ez utmutató tervezetét, mely a gyermekek lakására, ruházatára, táplálására, fürdésére és mosdására szükséges tudnivalókat népszerü nyelven irná le, tárgyalná továbbá azokat a kérdéseket, hogy mikor vigyük ki a csecsemőt a levegőre, milyen eljárás követendő, ha gyermek beteg lesz, s végül mi a teendőnk a védhimlő-oltás tekintetében? A szülők, még inkább a csecsemők és kis gyermekek gondozásával megbizott idegenek gondatlan, hanyag ápolásának véget vetendő, a törvény teljes szigorának alkalmazását tartja szükségesnek azokkal szemben, a kiknek hanyagsága hatóságilag megállapittatott, továbbá a ker. orvosok ellenőrzésének szigorubb és sürübb alkalmazását és a ker. szülésznőknek e czélra való közremüködését. Az ellenőrzés szigorubb és intenzivebb kivitelének fokozása végett azonban szükségesnek tartja a felügyeletbe a társadalom illetőleg a közjótékonyság belevonását s e czélra a ker. választmányokból kiindulólag *hölgyek beválasztását* hozza javaslatba, a kik a kis gyermekek, de főkép a dajkaságba adott gyermekek, lelenczek, árvák gondozásának ellenőrzésével, támogatásával és pártfogásával volnának megbizandók. Javaslatba hozza továbbá, hogy csak a dajkák és gondozók, a kik az ellenőrző közegek jelentései alapján a gondozásukra bizott gyermekeket különösen jó bánásmódban részesitették, hatósági jutalomban részesüljenek, s ezt a jutalmat, hogy erkölcsi hatása is legyen, a ker. elöljárók nyujtanák át ünnepiesen. Végül szükségesnek tartja a tiszti főorvos, hogy a tartásdijak felemelésének kérdése mielőbb hatósági tárgyalás alá vétessék, a mennyiben a jelenlegi tartásdijak nem felelnek meg a székes főváros megdrágult viszonyainak.

TANÜGY.

— A müvészi oktatás s a vasuti jegy. A kassai tanári kör legutóbbi ülésén foglalkozott a közoktatási miniszternek a müvészi oktatás tárgyában kiadott rendeletével. Dr. *Takács* Menyhért, a premontrei főgimnázium igazgatója volt a kérdés előadója s fejtegetése során arra az eredményre jutott, — és ezt a kör is magáévá tette — hogy a müvészi oktatás, mint külön tantárgy, nem foglalhat helyet a középiskolában, csupán az egyes studiumok keretében. E végből pedig szükséges, hogy a tantervi utasitások részletes utasitásokkal szolgáljanak. A kör *Takács* inditványát még azzal toldotta meg, hogy a tanároknak módot kell nyujtani müvészi tapasztalatok szerzésére s e czélból a tanárságnak nem szabad addig megnyugodni, mig az állam a *vasuti kedvezményt* a felekezeti s a községi tanárokra és tanitókra is ki nem terjeszti.

— A losonczi állami gimnáziumban — irják nekünk — az iskolai év elején üres volt egy tanszék, s mert nem tudták betölteni, a miniszter elrendelte, hogy a hiányzó tanerő óráit, dijazás mellett, oszszák fel. Az igazgató nagy rábeszélésére akadt is öt tanár, a kik vállalkoztak a 18 óra megtartására, oly formán, hogy egy helyettes tanár 80 forint havi fizetése arányában dijaztassanak. Négy hónapig tartott a helyettesités, sőt tart még ma is s végre az iskolai év hatodik hónapjában megjött a rendelet, mely szerint csak a heti 18 órán felül való órák dijaztatnak, ugy hogy a helyettesitett 18 órából csak tizenkettőt fizet a minisztérium. Az a tanár tehát, a ki heti 16 órája mellett még harmat helyettesitett, *négy hónapra* kap ezért összesen 17 forint 76 krt, vagyis egy hónapra 4 frt 44 kr.

— Negyvenhatévi szolgálat után. Iglóról irják lapunknak: *Kozmund* Károly elemi iskolai tanitónak, ki negyvenhat évig szolgálta a népoktatás ügyét nagy buzgósággal, e hó 19-én nyujtotta át *Hajnóczy* R. József, Szepes vármegye kir. tanfelügyelője a legnagyobb elismerés jelvényét a tanitó-testület és az iskolaszék tagjainak jelenlétében. Nem arany, nem is ezüst érdemkereszt volt ez, mely a tanitóknak ki szokott járni, hanem bronzérem.

— Nyugalomba vonuló főiskolai igazgató. A pozsonyi kir. jogakadémia igazgatója, dr. *Ekmayer* Ágost, királyi tanácsos, a jövő iskolai évvel 45 évi tanári müködése után — hir szerint — nyugalomba vonul.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— Ingatlanok forgalma. Budapesten a lefolyt héten a következő ingatlanok kerültek átirás alá: *A pesti oldalon*: Boskovitz Vilmosnak VII. ker. Peterdy-utcza 12. sz. háza 56.000 frtért özvegy Loidhold Flóriannéra, Höbinger Antalnak IV. ker. zöldfa-utcza 2. szám alatt levő háza örökség utján özv. Höbinger Antalnéra, Allendes Bódognak és nejének VI. ker. Izabella-utcz 43. sz. a. levő háza 133.000 frtért dr. Medve Kálmánra és nejére, Potoczky Antalnak X. ker. család-utcza 35/37 sz. a. levő háza örökség utján Potóczky Istvánra, Horváth Lajosnak IX. ker. csillag-utcza 10. sz. a. levő háza 8000 frtért dr. Bókay Árpádnéra és társára, Lantos Nep. Jánosnak X. ker. halom-utcza 17. sz. a. levő háza 43.000 frtért Ölvedy Jánosra, Ölvedy Jánosnak X. ker. maglódi-uton 8358 tkvi sz. a. levő háza 19.000 frtért Lantos Nep. Jánosra, Kreincz Károlynak VI. ker. Alsó-Rákoson 1937—1939. 1. és 38. tkvi sz. alatt levő telke 2094 forintért Kühn Antalra, Bajusz Józsefnek IX. ker. Páva-utcza 11. sz. alatt levő háza örökség utján ifj. Bajusz Józsefre és társára, özv. Incze Györgynének VIII. ker. Szentkirályi-utcza 47. sz. alatt levő háza 62.306 forintért Incze testvérekre, kiskoru Götznek IX. ker. Gubacsi-dülőben levő 9640. tkvi sz. telke 17.320 forintért Litschauer Rezsőre, özv. Dvoracsek Jánosnénak IX. ker. Gyep-utcza 58. sz. alatt levő háza 15.000 forintért Staffl Jánosra, Bader Jánosnak és nejének I. ker. Lágymányoson 1445. tkvi sz. a. levő telke örökség utján Herczog Antalra és társaira, Geszler Józsefnek és nejének I. ker. Kelenföldön levő 10318., 10318/2., 10319., 10315. és 10316. tkvi sz. telke 27.000 frtért Szelnár Adolfra, Warsch Vilmosnének III. ker. bécsi-uton 4355—4356. tkvi sz. telke 3000 frtért Hermann Lipótra, Strausz A.-nak I. ker. hosszuréten 8799—8800. tkvi sz. telke 3000 frtért dr. Strausz Menyhértre, Wittinger Ferencznek és nejének II. ker. Krisztina köruton 1310/2. tkvi sz. háza 14.775 frtért dr. Jordán Károlyra, Michelberger Lipótnénak I. ker. nap-hegyen 15786—15787. tkvi sz. és 11387., 15640—41. tkvi sz. telke vagyonelkülönités czimén Rábel Andrásnéra, Mann Józsefnek I. ker. Petneházi-ten 6175. tkvi sz. telke 6000 frtért Gallego Ede és nejére. *A budai oldalon*: özvegy Ritter Antalnénak és társainak III. ker. testvérhegyen levő 4704 ilkvi sz, telke 1487 frtért Harrer Alajos és nejére, Qucki Antalnénak és társainak III. ker. táborhegyen levő 3547 tlkvi sz. telke 50 frtért Lindmayer Jánosra és nejére, Ritter Antalnak III. ker. testvérhegyen levő 4704 tlkvt sz. telke özvegy Ritter Antalnéra és gyermekeire, Kóza Antalnénak III. ker. kerék-utczában levő 677/a sz. telke örökség utján Kóza Antalra, Schmidt Arnoldnénak III. ker. felosztott legelőn levő 5147—5150 tlkvi sz. telke örökség utján iskoru Schmidt Istvánra.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— A budapesti önkéntes mentőegyesület vasárnap délben 12 órakor tartotta közgyülését saját palotájában, gróf *Adrássy* Aladár elnöklete alatt. Gróf Andrássy rövid elnöki megnyitójában köszönetet mondott a székesfőváros tanácsának, a mely az egyesületet tekintélyes összegü segitségben részesitette, továbbá a napisajtónak, a mely mindnntalan felkelti az érdeklődést a közönség körében az egyesület iránt. Ezután *Thierry* Adolf titkár olvasta fel terjedelmes jelentését az egyesület mult évi müködéséről. A jelentés örömmel emliti fel, hogy a főváros a központi állomás részére 55.000 forintnyi összeget szavazott meg és ezzel lehetővé tette, hogy az egyesület, a melynek fejlődését és izmosodását a helyiségek szük volta gátolta, erősbödjék, másrészt, hogy az immár tető alatt levő uj épületben a szegény betegek, epileptikusok, sőt esetleg a részegek ápolásáról is gondoskodhassék. A jelentés külön megemlékezik Halmos János polgármesterről, Viola Imre tanácsosról, Schermann Adolf tiszti főorvosról, Melly Béla tanácsjegyzőről, Müller Kálmán igazgatóról, Bernát Győző, Quittner Zsigmond és Steinhardt Antal felügyelő építészeti bizottsági tagokról, Schmidt Lajosról, valamint Hegedüs Ármin építésze felügyelő tővárosi mérnökről, a kik együtt és külön nagy mértékben segitették elő az egyesület érdekeit önzetlen közremüködésükkel. A mentők bálja, a melyet a mult évben rendeztek, fényes jövedelmet hozott az egyesületnek, de sokkal nagyobb becsü az a nagy megtiszteltetés és kegy, hogy azon a király, valamint a bál főpártfogója, *Mária Jozefa* főherczegnő is megjelent. Az orvosi elősegitség nyujtása ügyében Berlinben megtartott kongresszusra az egyesület dr. *Kresz* Géza igazgatót küldötte ki, a ki megbizásában eljárt és tapasztalatait a választmánynak bejelentette. A lefolyt évi mentőszolgálatok összege 13.071, ebből a mozgóőrségi szolgálatok száma 2184. *Az elmult évben történt meg a mentésben a 100.000-ik eset is*, a mely ritka körülményt azzal tette emlékezetessé a választmány, hogy annak alkalmából pályadijakat tüzött ki a mentésre vonatkozó munkákra. Tömeges baleset 21 volt, 363 sérülttel, a kik közül 174-et kórházba szállitottak. A helyszinén összesen 5 halottat találtak. Az egyesület öt tanfolyamot rendezett a mult évben, 36 tanórát adott és összesen 239 egyént képezett ki. Házi gyakorlatot tartott 15 öt és összesen gyakorlatilag kiképzett 229 mentőt. Az egyesület vagyona az 1898. év végén 102.457 frt 17 kr volt. A költségvetés megállapitása után a választásokat ejtették meg. Ezeknek eredménye a következő: Elnök: gróf Andrássy Aladár, alelnökök: Gelléri Szabó János, másodalelnök: Gerlóczy Károly, számvizsgálók: Hausner Károly, Mandl Ignácz, Kollarits Jenő, biróság: dr. Aczél Károly, dr. Demkó Béla, Schmidt Lajos, Vajda Adolf, Virosztek Győző; a választmány tagjai: Adler Zsigmond, Benke Gyula, Bernádt Győző, dr. Bohari Mór, dr. Borbely József, Brüll Ignácz, gróf Csaky Albin, gróf Csekonics Endre, dr. Csatáry Lajos, hatvani Deutsch Sándor, lovag Falk Zsigmond, Fenyvessy Adolf, Fuchs Lajos, dr. Fülöp Károly, báró Harkányi Frigyes, dr. Hauer Sándor, Korányi Frigyes, dr. Kresz Géza, Massanek Rezső, Márkus József, Mutschenbacher Aladár, dr. Müller Kálmán, gróf Nákó Kálmán, Németh Titusz, báró Nikolics Fedor, Pauer Leó, dr. Pollák Imre, Pucher József dr. Püspöky Emil, dr. Radocza János, dr. Rácz Károly, Rohonczy Gedeon, dr. Rózsaffy Alajos, dr. Röck Géza, Rudnay Béla, Sélley Sándor, Schermann Adolf, Stiller Mór, Schweiger Márton, gróf Széchenyi Béla, Sczerbovszky Szaniszló, gróf Széchenyi Imre, Szlávy József, dr. Szontágh Ábrahám, dr. Sztroiny Sándor, Thierry Adolf, Vavrik Antal, Vuk Gyula, báró Wodianer Albert.

— A budapesti sakk-kör tegnap este csoportversenyt rendezett, a mely pompásan sikerült. A szerencsés beosztás folytán hasonló erejü, a jelesebb sakkisták kerültek együvé, a kik csak hosszan tartott, szivós küzdelem után adták fel a küzdelmet. Jutalmat nyertek a nagyszámu ellenfelen aratott diadalokért: *Pottornyay* Vilmos, *Heyda* Tivadar, *Veszprémy* Kálmán.

— A kir. magyar. természettudományi társulat élettani szakosztálya február 28-án, kedden este 6 és fél órakor az egyetem élettani intézetében (Eszterházy-utcza 5. szám.) LXVI. ülését tartja. Tárgysorozat. 1. *Fenyvessy* Béla: Kisérletek mellékvesekivonattal. 2. *Pólya* Jenő: A csarnokzug anatómiája normális és glaucomás szemeken.

— Az országos régészeti és embertani társulat február 28-án, kedden délután 5 órakor a magyar tudományos akadémia heti ülestermében tartja rendes évi közgyülését. 1. Dr. *Szendrey* János bemutatja a bodrog-vécsei honfoglaláskori ujabb leleteket. 2. Titkár jelentése a társulat 1898-ik évi müködéséről. 3. A pénztárvizsgáló bizottság jelentése. 4. A jövő évi költségelőirányzat. 5. Két választmányi tagsági hely betöltése.

— A szabad liczeumban márczius hó első hetében a következő előadások lesznek: Márczius 1-én (szerdán) a müegyetem pótépületében (VIII., Esterházy-utcza 1. sz., II. em. Délután 5—6-ig dr. *Sebestyén* Károly: A görög dráma, délután 6—7-ig dr. *Balassa* József: A nyelvjárások. 2-án (csütörtökön) a müegyetem pótépületében (VIII., Esterházy-utcza 1. sz., földszint) délután 5—6-ig dr. *Nyári* Sándor: Rafael madonnái; a magyar néptanitók kaszinójában (VIII., József-körut 8. sz., I. em.) este 7—8-ig dr. *Kövesligethy* Radó: Előadások az astronomiából. 3-án (pénteken) a IV. ker. községi főreáliskolában (IV., reáltanoda-utcza 7. sz., földszint) délután 5—6-ig *Joannovics* György: A szóvonzatról; 6—7-ig *Vikár* Béla: Kalevala. 4-én (szombaton) a IV. ker. községi főreáliskolában (IV., reáltanoda-utcza 7. sz., földszint) délután 5—6-ig *Telek* János: A szövőipar. 4-én (szombaton) a müegyetem pótépületében (VIII., Esterházy-utcza 1. sz., földszint) délután 6—7-ig dr. *Weszely* Ödön: A pedagogia alapkérdései. (I. előadás. A pedagogia feladata.)

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— A magyar általános polgári törvénykönyv szerkesztő bizottsága e hó 24-én *Lányi* Bertalan miniszteri tanácsos elnöklésével tartott ülésében a családjog köréből folytatta *a királyi kegyelem általi törvényesités* törvényhozási szabályozása alapelveinek tárgyalását és dr. *Sipőcz* László előadó előterjesztése nyomán megállapodott abban, hogy a kiskoru gyermeknek királyi kegyelemmel való törvényesitéséhez az anya beleegyezése is megkivántassék; kivételes esetekben azonban a törvényesitéshez az anya ellenzése ellenére a gyermek nyilvánvaló érdekei szempontjából a gyámhatóság adhassa meg a beleegyezést. Ezzel kapcsolatban a bizottság elvi kiindulási pontul elfogadta az előadónak azt a javaslatát, hogy a törvényesités folytán az anya szülői jogai a törvényesitett gyermek felett megszünnek (hacsak nem hárul reá a tartás terhe, a mikor jogai is felélednek), de megfontolásra ajánlotta azokat a szempontokat, melyek mellett az anyának személyes viszonya a gyermekhez bizonyos vonatkozásokban mégis fentartható lenne. Hasonlókép elvileg hozzájárult a bizottság ahhoz az inditványhoz, hogy a királyi kegyelemmel való törvényesités csak a törvényesitő apa és a törvényesitett gyermek közt létesitsen törvényes rokonságot, de ismét megfontolásra ajánlotta az előadónak, nem lehetne e módot nyujtani arra, hogy a törvényesitő apa rokonai (fel- és lemenői, valamint bizonyos körben oldalrokonai is) a törvényesitési kérelemhez való hozzájárulás által saját maguk és a törvényesitett gyermek közt törvényes rokonságot létesithessenek. A bizottság ezután áttért az *örökbefogadás* kérdésének tárgyalására, mely a következő ülésen fog tovább tárgyaltatni.

MULATSÁGOK.

— Hangverseny és tánczestély. Az országos kereskedelmi és iparcsarnok ez év február 28-án, kedden este saját helyiségében (V. Arany János-utcza 29.) a magyarországi hirlapirók nyugdijintézete és saját könyvtáralapja javára, *Bárdy* Gabi, *Hegyi* Aranka, *Márkus* Emilia, *Schuck* Jakabné, *Zilahyné Singhoffer* Vilma, valamint *Barna* Izsó és *Németh* József közremüködésével hangversenyt rendez. A hangverseny után zártkörü táncz estély lesz.

— Jelmez-estély. Az «Egyetértés» budapesti férfi dalegyesület tegnap este igen szépen sikerült hangversenynyel és humoros dalelőadással egybekötött jelmezestélyt rendezett a vigadó összes termeiben. Pierrók és pierrettek, férfi és női jockeyk, parasztlányok és csikósok, tiroli, elszászi lányok és kanadai vadászok, ős eredeti lengyel zsidók és vad indiánusok, büszke spanyol hidalgók és pólyás csecsemők sürögtek-forogtak a tágas termekben, alkottak furcsábbnál-furcsább felvonulásokat. Majd a hangversenyre került a sor, a melyben nagy sikert aratott *Starck* Henrik karnagy vezetése alatt müködő énekkar, a mely különösen *Brandt* Lajos «Nevető dal»-ával ragadta zajos tapsokra a termet csaknem zsufolásig megtöltő közönséget. Élénk tetszéssel fogadták és többször megismételtették *Pichler* Ferencz kupléit. A hangverseny után felharsant az első csárdás és kezdetét vette a táncz, a melyet aztán fáradhatlanul roptak reggelig. A tiszta jövedelem egy része a hirlapirók nyugdijintézetének jutott.

GYÁSZROVAT.

Réső Ensel Sándor temetése. Tegnap délután helyezték örök nyugalomra a magyar jogászvilág nestorát, Réső Ensel Sándort, hazánk egyik legkiválóbb kriminálistáját. A temetés nagy részvét mellett ment végbe s a család életben levő női tagjain kivül ott volt közéletünk számos kitünő jogásza is. Réső Ensel Sándor a Magyar-Soókról származott Ensel-családnak utolsó tagja volt. Az elhunyt neje, primóczi Szentmiklóssy Ilona, 30 évig élt boldog házasságban az elhunyttal, ki fáradhatatlanul dolgozott egész életében polgártársainak boldogitásáért. Réső Ensel Sándor jelentékeny egész vagyonát kulturális czélokra hagyományozta.

Temetés. Tegnap délelőtt temették el általános részvét mellett dr. *Schultz* Henriket, a Margit-kórház főorvosát, az Andrássy-ut 4. sz. gyászházból. A gyászszertartáson az elhunytnak számos ismerőse, barátja jelent meg, azonkivül több országgyülési képviselő, főv. bizottsági tag. A gyászkocsit temérdek szebbnél szebb koszoru fedte, melyeket az elhunyt tisztelői hordtak össze. A temetésen a Margit-kórház összes orvosai megjelentek s midőn a kórház nevében, melynek az elhunyt főorvosa volt, dr. Fejér Gyula tartott megható beszédet, egy szem sem maradt szárazon. A gyász-szertartás után a megboldogultat a kerepesi-uti izr. temetőbe vitték örök nyugalomra.

TÁVIRATOK.

Cetinje, febr. 26. *Kuczynski* lovag osztrák-magyar miniszterrezidens ma ünnepélyes kihallgatáson átadta visszahivó levelét a fejedelemnek. A palota előtt a csapatok katonai tisztelgéssel üdvözölték a miniszterrezidenst s a zenekar az osztrák néphimnuszt játszotta. A fejedelem *Kuczynski* lovagnak a Danilo-rend nagykeresztjét adományozta. Ma este a palotában ebéd lesz a miniszterrezidens tiszteletére.

Konstantinápoly, febr. 26. A közegészségügyi tanács a dseddai provenienicziák ellen tiz napi vesztegzárt és az összes prophilaktikus intézkedések alkalmazását rendelte el.

Kairó, febr. 26. Hivatalos jelentés szerint most nem szándékoznak Szudánba ujabb csapatokat küldeni.

Kairó, febr. 26. Ideérkezett jelentés szerint *Tashi* a dervisek vezére 16.000 ember élén Omdurman felé nyomul előre. Az a hir, hogy az angol-egyiptomi sereg vereséget szenvedett volna, nem nyer megerősitést. Valószinü, hogy a nilusi hadsereg nemsokára előrenyomul Darfur és Kordofan felé.

A francziaországi események.

Páris, febr. 26. *Loubet* köztársasági elnök ma a nemzeti republikánus egyesület választmányát fogadta, arra ösztönözte az egyesületet, hogy a republikánus nevelés és megnyugtatás művét folytassa és kijelentette, hogy semmi sem fogja őt visszariasztani attól, hogy hivatását, mint a republikánus alkotmány védője, teljesitse.

Páris, febr. 26. A lapok azt hiszik, hogy a vizsgálat a *Déroulède*-ügyben még néhány napig fog tartani. A Matin szerint a hazafias liga helyiségében tartott házkutatások kideritették, hogy Déroulède eljárása nem vezethető összeesküvésre vissza, sőt ellenkezőleg, Déroulède spontán elhatározásból, önállóan cselekedett.

Páris, febr. 26. *Guerin*, az „Antijuif“ igazgatója, *Andrée, Buffet, Devaux, Robert de Chevitly,* gróf *Sabran-Ponteres, Georges Thiebaud, Manicourt,* az orleansi herczeg titkára, *Dubuc*, az antiszemita ifjuság elnöke és mások lakásain házkutatást rendeltek el. Ezek a házkutatások a rendőrprefektus által kiadott meghatalmazás alapján történtek, a mely azt mondja, hogy a rendőrprefektushoz érkezett jelentésekből kiderült, hogy az *antiszemita liga* néven fennálló egyesület müködése a büntetőtörvénykönyv 291. §-ába ütközik. A meghatalmazást kisérő bizalmas iratban a rendőrprefektus azt mondja, hogy a kutatás főkép az okiratokra irányuljon, a melyek arra vallanak, hogy az antiszemita liga és elágazásai politikai üzelmeket folytattak a royalista és bonapartista komitékkal vagy más ligákkal.

Páris, febr. 26. Ma délután néhány tüntető ibolya-bokrétákat akart letenni a Vendome-oszlopra, de a rendőrség megakádályozta tervüket. Rendzavarás nem történt.

A „Temps“ jelentése szerint az antiszemita liga helyiségében lefoglalt iratok közt levelek volnának *Esterházytól* és másoktól, a melyekben különböző akczió-terveket hoznak javaslatba.

A Fülöp-szigetek.

Washington, febr. 26. (Reuter.) Hir szerint szükségesnek tartják, hogy az „Oregon“ hadihajó Manilla előtt legyen, hogy a filippinók lássák az amerikai hadsereg erejét. *Dewey* tengernagy azt jelenti, hogy a „Petrel“ czirkálóhajót Cebu-szigetéhez küldte, hogy az amerikai uralmat ott életbe léptessék.

Madrid, febr. 26. Manilából érkezett hivatalos távirat szerint a helyzet ott nagyon komoly. Az idegen hadihajók csapatokat szállitottak partra. *Rios* tábornok elhagyja Manilát és Zamboangába megy.

Washington, febr. 26. *Otis* tábornok táviratozza Manilából tegnapi kelettel: Teljes nyugalom van. A viszonyok alakulata kedvező. Aggodalomra nincs ok. Egy kis csapatot Cebuba küldök, a melyet a hajóhad ellentállás nélkül elfoglalt.

Spanyolország.

Madrid, febr. 25. A kamara mai ülésén *Correa* hadügyminiszter kifejti, hogy az utolsó háboruban a tisztek osztoztak a legénység szenvedéseiben. Aránylag több tiszt esett el, mint közkatona.

Aunon tengerészeti miniszter visszautasitja a hadi tengerészet ellen emelt vádakat és azt mondja, hogy ha parlamenti vizsgálatot kérnének, az mindenre teljes világosságot deritene.

Montes tábornok visszautasitja azokat a vádakat, a melyekkel a hadsereget illették és felhivja a minisztert, hogy terjeszsze elő a Kubával és a a Filippi-szigetekkel folytatott egész háborura vonatkozó pőrnek az iratait bizonyságául annak, hogy a bünösök mind elnyerték büntetésüket. Azt kérdi *Silvela*, Gamaro, Salmeron, Moré és Romero Robledo képviselőktől, vajjon azt hiszik-e, hogy a hadsereg elszakadt az országtól. A tábornokoknak tudniok kell, hogy melyik párthoz csatlakozzanak. (Élénk ellentmondás.)

Romero Robledo közbekiált: Ez provokáczió, a melyet vissza kell utasitanunk! (Élénk tetszés és zaj.)

Montes tábornok: Ez nem provokáczió! (Nagy zaj.)

Romero Robledo: Ön zendülést provokál.

Az *elnök* felkéri Montes tábornokot, hogy beszédét ne folytassa.

Gamazo kifejti, hogy miért lépett be a kabinetbe. Beszédét holnap fogja folytatni.

Ezzel az ülést bezárták.

Madrid, febr. 26. *Cervera* tengernagy a szenátus igazoló bizottsága előtt fentartotta azt az állitását, hogy ő feljogositottnak tartotta magát arra, hogy helyét a szenatusban elfoglalja, minthogy nem inditottak birói eljárást ellene. *Cervera* kijelentette továbbá, hogy ha bünnek tekintik a hajóraj elpusztulását, ezért a felelősség a kormányt terheli, a mely őt akarata ellenére küldte az Antillákhoz. A tengernagy hozzátette, hogy könyezve olvasta azokat az üdvözleteket, a melyeket kapott, a mikor szerencsésen Santjago de Cubába érkezett, mert előre látta a katasztrófa bekövetkezését.

A közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

A reám nehezedett sulyos csapás miatt képtelen vagyok mindazoknak, kik boldogult férjem halála alkalmából részvétüket kifejezték, magánlevélben válaszolni, épen azért fogadják ez uton legmélyebb köszönetemet.

Dévaványa, 1899 február 22.

Özv. Bottos Viktorné
szül. Tibold Ilona.

35621

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, február 26. Az *osztrák-magyar* bank állása február 23-án: bankjegyforgalom 636,431.000 forint (— 10.328.000 frt), érczérték 493.731.000 forint (+ 3,025.000 forint), tárcza 156,595.000 forint (— 13,430.000 foritn), lombardüzlet 25,380.000 forint (—856.000) frt, adómentes bankjegytartalék 61,642.000 forint (+ 13,385.000 forint.)

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Értéktőzsde.** A bécsi lapok kedvező heti jelentései a *vasárnapi magánforgalmat* igen élénk irányzatba hangolta. Osztrák hitelrészvényekben emelkedő árfolyamon jelentékeny forgalom fejlődött. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 370.50—370.90, magyar hitelbank 400.25—400.50, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 267—267.50, magyar ipar- és kereskedelmi bank 105—105.50, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 257.25—257.90, osztrák-magyar államvasut 361.50—362.—, rimamurányi vasmü 328—328.75, közuti vasmü 397—397.50.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 370.80—370.90, magyar hitelbank 400.50—400.75, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 267.50—267.75, magyar ipar- és kereskedelmi bank 105—105.50, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 257.90—258.—, osztrák-magyar államvasut 361.75—362.—, rimamurányi vasmü 328.50—329.—, közuti vasut 397.50—397.75.

** **Az ujlaki tégla- és mészégető-részvénytársulat** tegnap tartotta évi közgyülését. Az igazgatósági jelentés szerint a lefolyt évben az uj részvények kibocsátást keresztülvitték, miáltal a tartalékalap 120.000 frttal emelkedett. Az évi méeleg 261.103 frt 07 kr nyereséggel zárul. Ebből a tartalékalap gyarapitása a jutalékok levonása után marad a közgyülés rendelkezésére 187.508 frt 99 kr. Ebből a részvényesek közt 150.000 frtot osztanak ki, részvényenkint 15 frtot, 2500 frtot a hivatalnokok segélyalapja javára adnak, mig a fennmaradó 35.008 frt 94 krt uj számlára irják elő. A közgyülés a jelentés tudomásvétele után a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadta.

** **Fizetésképtelenség.** *Wolf* Jakab férfi-ruhakereskedő a Kossuth Lajos-utczában a rossz üzletmenet következtében fizetésképtelen lett. A passzivák árukban 64.000 frtra, készpénzben 8500 frtra rugnak. A kereskedő most hitelezőivel egyezkedni akar.

KÖZLEKEDÉS.

() **Vasutasok előléptetése.** Azon hirlapi jelentéssel szemben, mintha dr. *Schmidt* József, a kereskedelemügyi minisztérium államtitkára, utasitotta volna a magyar királyi államvasutak igazgatóságát, hogy alkalmazottainak az exlex-állapot miatt elmaradt előléptetését folyó évi márczius hó első napján hajtsa végre, teljesen megbizható forrásból arról értesülünk, hogy a hirlapok emlitett közleménye minden alapot nélkülöz, és a mennyiben előléptetésről egyáltalában szó lehet, azok, ugy mint az előző években, az idén is, a költségvetési törvény hatályba léptével és az ezen törvény által megszabandó keretben fognak végrehajtatni.

Felelős szerkesztő: **Dienes Márton.**

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés“ Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Napirend 1899. február 27.

Naptár: Hétfő, február 27. Róm. kath. Leander pk. — Prot. Leander. — **Görög-orosz:** (február 15.) Onezim. — Zsidó: Adar 17. — **Nap kél** 6 óra 29 perczkor reggel, **nyugszik** 5 óra 23 perczkor délután, Hold kél: 7 óra 49 perczkor délután, **nyugszik:** 6 óra 21 perczkor reggel.

A kereskedelmi miniszter fogad d. u. 4 órától 5-ig.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A főváros magánépitési bizottságának ülése az uj városházán d. u. 5 órakor.

A fővárosi egyesület ülése este 6 órakor a régi városháza tanácstermében.

Az akadémia összes osztályának ülése d. u. 5 órakor.

A nemzeti muzeum: természetrajzitára nyitva d. e. 9 től d. u 1 óráig. — **Többi tárai** megtekinthetők 50 kr. dij mellett

A nemzeti muzeum néprajzi osztálya nyitva 9—1-ig.

Nemzeti szalon kiállitása (Ferencziek-tér 9. sz.) nyitva reggel 9-től, esti 9-ig. Belépődij 20 kr.

Téli kiállitás a képzőmüvészeti társulat városligeti műcsarnokában.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—8-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—1-ig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától 5-ig.

Az 1848—49-iki szabadságharczi emlék-gyüjtemény és Kossuth-muzeum: Stefánia-ut 51. sz. a. délelőtt 9—11-ig.

A „Hodoló diszfelvonulás“ Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9-től este 1/2 5 óráig. Belépő dij 50 kr., gyermekjegy 30 kr.

Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és péntek kivételével naponkint 9—1-ig.

Magyar kereskedelmi muzeum. Állandó kiállitás: kereskedelem történeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban, d. e. 9—12-ig és délután 2—5-ig. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott 9 órától d. u 2-ig. — Magyar házi ipar központi bazár kerepesi-ut 22. sz. I. emelet d. e. 9-től déli 1 óráig és d. u. 3-tól esti 7 óráig. Tudakozó Iroda és nyilvános szakkönyvtár Kerepesi-ut 20. sz., I. em. d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, 1899. febr. 27-én.

A VASGYÁROS.

Szinmü 4 felv. Irta Ohnet György. Ford. Fáy J. Béla.

Személyek:

Beaulieune	Lendvayné
Claire	Török I.
Octave	Dezső
Blygny herczeg	Császár
Préfont báró	Hetényi
Sophie	Nagy I.
Derblay	Mihályfi
Susanne	Ligeti J.
Moulinet	Ujházi
Athenais	Maróthy
Bachelin	Egressy
Tábornok	Csabi
Megyefőnök	Mészáros
Pontac	Körösmezei
Servan	Füredi
Brigitte	Györgyné

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Budapest, 1899. febr. 27-én.

A Gyurkovics-lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta Herczeg Ferencz.

Személyek:

Gyurkovicsné	Szilassy
Katinka	Rózsa
Sári	Aranyossy
Ella	Bilkei
Mici	Somló
Terka	Galambos
Liza	Haller
Klári	Várady
Radványi báró	Molnár
Gida	Rózsahegyi
Horkay	Ráthonyi
Kemény	Odry
Jankó	Kardos
Sándorffy	Füredi
Semessey	Giréth

Kezdete 7 1/2 órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Budapest, 1899 febr. 27-én.

A hugonották.

Nagy opera 4 felv. Zenéjét szerzette Meyerbeer. Szöveg Scribetől. Ford. Nádaskay L.

Személyek:

Valois Margit	Blätterbauer
Valentine	Györgyné
Urbain	Payer
Udvarhölgy	Pontyné
Egy hölgy	Rózsa L.
De Nangis	Larizza
Marcel	Ney D.
Saint Bris	Kornai
De Nevers	Várady
Maurevert	Mihályi
Tavannes	Dalnoki

Kezdete 7 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, 1899. febr. 27-én.

Zárva.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1899. febr. 27-én.

Lumpáczius és a három jó madár.

Bohózat 3 felvonásban dalokkal. Irta Nestroy, átdolgozta Csepreghy Ferencz.

Személyek:

Tündér király	Ferenczy
Egy öreg	Németh
Fortuna	Eötvös S.
Lumpáczius	Lubinszky
Büvészmester	Kövesi
Gyalu	Szabó
Juliska	Gazsi
Anaztázia	Molnár
Enyves	Szirmai
Czérna	Solymosi
Lábszij	Horváth
Kati	Kárpáti
Házaló	Tollagi
Csillancs Rózsi	Vidorné
Pitypalatyné	Csatai
Kamilla	Harmath
Laura	Bárdy
A festő	Ujvári

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1899. febr. 27-én

Trilby.

Szinmü 4 felv. Georges du Maurier után irta: Paul M. Potter. Forditotta: Fáy I. B.

Személyek:

Trilby O'Ferral	Varsányi
Talbot Wynne	Góth
Alex. Mc. Alister	Balassa
Th. de Lafarce	Győző
Svengali	Fenyvesi
Gecko	Beregi
Vinardné	Nikó Lina
Antony	Rónaszéki
Lorimer	Bárdi
Rev. Thomas	Gyöngyi
Mrs. Bagot	Hunyadi
Kaw	Kazaliczky
Durien	Váradi
Vincent	Kassay
Claire	Berzétei
Marguerite	Stein
Rose	Bálint R.
Angéle	Pécsi P.
Henorine	Eaán Nelli
Philippine	Munkácsi

Kezdete 7 1/2 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ

Budapest, 1899. febr. 27-én.

Zárva.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház játékrendje: *Kedden* Lohengrin. *Szerdán* Jancsi és Juliska — Babatündér. *Csütörtökön* She. *Pénteken* Nincs előadás. *Szombaton* Hópehely (először). — Viora. *Vasárnap* A prófeta.

A nemzeti szinház játékrendje: *Kedden* Himfy dalai. *Szerdán* Pry Pál. *Csütörtökön* Medea. *Pénteken* Párisi regény. *Szombaton* Rozenkranz és Güldenstern. *Vasárnap* délután Himfy dalai, este Az első vihar.

A népszinház játékrendje: *Kedden* Tündérlak Magyarhonban. *Szerdán* Tótleány. *Csütörtökön* Szókimondó asszonyság. *Pénteken* A falu rossza. *Szombaton* A görög rabszolga (először.) *Vasárnap* délután Hajnali harangszó, este A görög rabszolga.

A magyar szinház játékrendje: *Kedden* Aranylakodalom. *Szerdán* Egyiptom gyöngye. *Csütörtökön, Pénteken* és *Szombaton* (Miss Mary Halton vendégfelléptével) A gésák. *Vasárnap* délután Aranylakodalom, este Egyiptom gyöngye.

A vigszinház játékrendje: Dr. Pepi és Hajnali vendég (először.) *Szerdán* és *Csütörtökön* Dr. Pepi és Hajnali vendég. *Pénteken* Családi örömök. *Szombaton* Dr. Pepi és Hajnali vendég. *Vasárnap* délután Tanqueray második feleség, este Dr. Pepi és Hajnali vendég.

A Kisfaludy-szinház játékrendje: *Kedden* A vigéczek. *Szerdán* A gyermekrablónő. *Csütörtökön* Lili. *Pénteken* A két árva. *Szombaton* és *Vasárnap* Az ördög pirulái.

Somossy Mulató
(Nagymező-utcza). 34630
ALBRECHT FERENCZ bérlő.
Kezdete 8, vége 12 órakor.
Ma
Reclam-asszony.
Labelle D'Argent.
LARS-LARSEN lányok.
Valamint az összes müerők.
Holnap kedden
Holzer Jakab ur jutalomjátéka.
Márczius hó 1-én először
Zene-kovácsmühely vagy Szalon és mühely
metamorphosa-jelenet csodája.
Fellépnek **Barnum az ö világhirü óriási dogg-kutyáival**, továbbá **Hiláris** és **Tordants** kedvelt duettisták.

FOLIES CAPRICE.
VI., Révay-utcza 18. sz.
Ma
Anyja vére.
Megelőzőleg
Marcus Tullius Cicero.
Fellép még a hires mütánczoló:
Mr. J. LIND.
Inkognitó-páholy.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080
Ma este az étteremben
Radics Béla
ismert s kedvelt zenekarajátszik
Kezdete 8 órakor.

Selyem báliszövetek 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyáraimból —

valamint fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szin s árnyalatban stb.)

Ruhák s blouzokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállitva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

32714 **Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben** (cs. és kir. udvari szállitó).

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkivül olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában, **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 31885

Nevelőnők,

gyermekkertésznők, bonnok, magyar és idegen nemzetiségűek elhelyeztetnek **Nietschné Gerson Anna** által Budapest, Teréz-körut 31. 35583

Kitünőek

a **Haldek**-féle magvak.

35558a

Fiatal árva leány ajánlkozik komornának esetleg gyermekek mellé vagy idősebb házaspárhoz házvezetőnőnek. Főzésben, varrásban és mindennemű kézi munkában egyaránt jártas. Czim a kiadóhivatalban. 7328

Alapittatott 1875.

35154

ZONGORÁK

PIANINÓK

CZIMBALMOK

HARMONIUMOK

legolcsóbban és teljes jótállás mellett részletfizetésre is

Deutsch Gábornál

Budapest,

V., Erzsébet-tér 7. I. em.

Olcsó bérlet.

Hangolások és javitások lelkiismeretesen eszközöltetnek.

HOFF JÁNOS SŰRITETT MALÁTA-KIVONATA

legjobban ajánlható **tüdőbetegségeknél, torokkatarrusnál,** ugymint **régi köhögésnél.** Főképp kitünő hatást gyakorol a **gyermekek légzőszervezetének bajainál.** Kellemes izénél fogva szivesen szedik a gyermekek.

Egy üveg ára 1 forint; 5 üveg ára bérmentve 5 frt.

Kapható az összes gyógyszertárakban, drogua-, csemege- és füszerkereskedésekben

Magyarországi kizárólagos főraktár: **Török József** gyógyszertára Budapest, Király-utca 12.

ADRIA

magyar kir. tengerhajózási r.-t. vezérügynöksége:

Hoffmann S. és V.

1899. márczius havában következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. márczius
Fiume	Liverpool	Cypria C. L.	1—10
"	London	Oria	1—10
"	Hull, Newcastle O/T	Finland	1—10
"	Liverpool	Alsatian	5—15
"	Rouen	Zichy	10—20
"	Hamburg	Venezia	10—20
"	Liverpool	Lesbian	15—25
"	Gibraltar,¹) London	Zrinyi	15—25
"	Rouen*)	....	15—25
"	Barcelona, Valencia*)	Matlekovits	25
"	Algir¹), Glasgow*)	Stefania	21—31
"	London	Sultana	21—31
"	Liverpool	Samaria (C. L.)	21—31
"	Bordeaux	Rákóczy	28/3—8/4
"	Amsterdam, Antwerpen	Kálmán király	28/3—8/4
Liverpool	Fiume—Triest	Tyria (C. L.)	1—10
London	Triest—Fiume	Narva	1—10
Hull, Newcastle O/T	" "	Ebro	1—10
Rotterdam	" "	Kálmán király	5—15
Liverpool	" "	Athenian	5—15
Bordeaux	" "	Nagy Lajos	10—20
Rouen		Szent István	10—20
Liverpool	Fiume—Triest	Saragossa C. L.	10—20
London	Triest—Fiume	Szent László	10—20
Hull, Newcastle O/T	" "	Kolpino	21—31
Liverpool	" "	Flaminian	21—31
Antwerpen	" "	Baross	21—31
Glasgow	" "	Deák	21—31
Rotterdam	" "	Széchenyi	21—31
Liverpool	Fiume—Triest	Pavia (C. L.)	25/3—5/4

Középtengeri szolgálat.

A) **Fiume—Malta—Sziczilia—Marseille-i vonal. Fiuméból:** Rákóczy 4-én, Andrássy 11-én, Mátyás Király 18-án, Tisza 25-én indul **Marseillebe.** — **Marseilleből:** Mátyás Király 5-én, Tisza 12-én, Rákóczy 19-én, Andrássy 26-án indul **Fiuméba.**

B) **Fiume—Sicilia—Marseille-i gyorsvonal. Fiuméból:** Szapáry 2-án, Árpád 9-én, Adria 16-án, Buda 23-án, Szapáry 30-án indul **Marseillebe.** — **Marseilleből:** Adria 2-án, Buda 9-én, Szapáry 16-án, Árpád 23-án, Adria 30-án indul **Fiuméba.**

¹) A mennyiben Gibraltar és Algir kikötőkbe 8 nappal a gőzös elindulása előtt elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fentartja magának a jogot, e kikötőket nem érinteni.

A *)-gal jelölt viszonylatokban a gőzös Triesztet is érinti.

Petőfi Sándor

összes költeményei, eredeti kéziratok és kiadások alapján megjavitott uj népies kiadás egy kötetben. A költő arczképével. Ára kötve 1 frt. Kapható az **„Egyetértés"** kiadóhivatalában (IV. Papnövelde-utcza 8.) a pénz előleges beküldése mellett.

Millió embernek

a Schneider-féle

PÁFRÁNY-TOKOCSKÁK (galandóczelhajtó)

adták vissza teljes egészségöket.

Pántlikagiliszta szenved az emberiség fele része. — Millió embernek e szer adta vissza egészségét!

Védjegy.

Pántlikagiliszta fejestől a páfránytokocskák által fájdalom nélkül, a legrövidebb idő (6 percz) alatt teljesen elhajtatik. E kitünő gyógyszer nemcsak a galandféregben, hanem gyomorbajban szenvedőket is biztosan meggyógyitja.

A pántlikagiliszta tünetei a következők: Az arcz halványsárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, emésztetlenség, étvágytalanság, gyakori rosszullét, ájulások, egy gombolyag fölszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemlés, a test megdagadása, gyakori felböfögés, bélgörcs, szuró fájdalmak, szivdobogás, a vérkeringés rendetlenségei különösen nőknél, gyakori főfájás, stb. stb.

A páfrány-tokocskák nem ártanak, ha a féreg nincs is jelen.

Törvényesen védve. Rendelésnél az életkor megjelölendő.

Számtalan elismerő és hálanyilatkozat.

Egy eredeti doboz használati utasitással a bel- és külföld részére postai utánvéttel **4 frt,** a pénz előleges beküldésével **3 frt 50 kr.**

Egyedül valódi kapható: 35463

SCHNEIDER JÓZSEF gyógyszerésznél,

Resicza, fő-utcza 1. (Délmagyarország.)

Mindenütt dicsérik a hires **MACHLEID**-féle

kecskeméti arczkenőcsöt.

Hatása a kecskeméti növényszappannal oly meglepő és elismert, milyet e téren szépitő-szer még el nem ért és fölül nem mult. Egyik jó tulajdonsága, hogy ártalmas utóhatása sohasem lesz. Egy tégely ára használati utasitással **50 kr.** Egy darab kecskeméti növényszappan **32 kr.**

Kapható: 35424

FARKAS IGNÁCZ

„Mátyás király" czimű gyógyszertárában.

KECSKEMÉTEN.

Budapesten Török József, Egger dr. Raditz R. és Fonagy gyógyszerész uraknál.

Kőszegen (Vasmegye)

Dr. Dreiszker József

viz-gyógyintézete

márczius 1-étől nyitva.

Gondos orvosi felügyelet. Igen jutányos ár.

Prospectus ingyen. 35570

A mi alant felsorolt

gyermek-

és fiuöltönyeink rendkivül szépek és kedveltek!!! Iskolai öltöny finom loden 4—5 frt. Tengerész gyermek-kosztümök dupla gallérral 5—8 frtig. Gyermek tengerészfelöltő 6—8 frtig. Gyermek- és fiufelöltők modern minőségben 7—11 frtig. Rövid egyes nadrág 2 forint.

Az „Angol Szabónál"

Kohn Heilmann és fiai

Károly-körut 12. sz.

Figyelem! **Czég** utánoztatik.

35610

MAGYAR KRITIKA.

Második évfolyam.

A tudomány, irodalom és müvészet minden ágát felölelő kritikai folyóirat.

A vall.- és közokt. miniszterium által az összes iskoláknak ajánlva.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK ELEK.** Kiadja egy kilencz tagu szerkesztő- és kiadóbizottság (Áldássy Antal, Balassa József, Benedek Elek, Földes Géza, Heltai Ferencz, dr. Juba Adolf, Lázár Béla, Nyáry Sándor, Roboz Andor).

A MAGYAR KRITIKA minden hó 1-én és 15-én jelenik meg

16—20 oldalon s Magyarországon az egyetlen kritikai folyóirat, mely szakavatott tollakból a tudomány, irodalom és müvészet minden ágát felölelő tárgyilagos kritikákat közöl. Belső és külső munkatársai a legelőkelőbb szaktudósok és irók. Vezérczikkei rendszerint általános érdekü irodalmi és müvészeti kérdésekről szólanak. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a **folyóiratok** ismertetésével, az **uj könyvek pontos jegyzékével,** a mit egyedül csak e folyóiratban lehet megtalálni. Az első évfolyamban **200-nál több** kritika jelent meg. Irtak és irnak bele többek közt: Bayer József, Balogh Péter, Borovszky Samu, Császár Elemér, Cserép József, Endrődi Sándor, Erődi Béla, Farkas Gyula, Fodor Ármin tvsz. biró, Gaal Mózes, Gereb József, Gyulai Ágost, Hegedüs István, Heller Ágost, Horváth Cyrill, Jakab Ödön, Kardos Albert, Katona Lajos, Kempf József, Kereszty István, Király Pál, Lenkei Henrik, Mahler Ede, Márkus Dezső, Munkácsi Bernát, Nagy Géza, Palágyi Menyhért, Pikler Gyula, Pruzsinszky János, Reichard Zsigmond, Rényi József, Rupp Kornél, Salgó Ernő, Sarbó Arthur, Sebesztha Károly, Simonyi Jenő, Szalai Emil, Szász Károly, Széchy Károly, Szilasi Móricz, Szokolay Kornél, Tauszk Ferencz, Téglás Gábor, Vadnai Károly, Waldapfel János, Zlinszky Aladár.

A **MAGYAR KRITIKA** előfizetési ára:

Egész évre 5 frt. Félévre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr.

1065 Kiadóhivatal:

Budapest, VII. kerület, Kertész-utcza 45. szám.

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, orvosi tekintélyek ajánlata szerint teljesen biztos és ártalmatlan.

Gummi és halhólyag tuczatonkint	1.—6.—
Capottes americains (rövid)	2.—5.—
Párisi női szivacska	2.—6.—
Irrigator	1.80—5.—
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerinti vezetővel	1.80—2.50
Szab. havibaj elleni kötelék „Diana öv" minden hölgynek nélkülözhetetlen!	3.50—5.—
Gyüjtemény uraknak	3.— 10.—

10 frtnyi megrendelésnél 10—15% árengedmény. Megrendelések pontosan és discreten eszközöltetnek. 31884

KELETI J. császári és királyi szab. kötszergyártó. **Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 17.**

Külön bejárat az udvarból. Árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Olcsó!

Friedrich Bruno Andrieu's Söhne

Bruck a/M.

35530

vas, aczélmü és drót-ipar.

Közönséges tüskés aczéldrót — Szab. legnagyobb Simplexdrót m.-rosólt. szab. sz.

Keritéshez való drótok és fonatok, czinezett tüskés aczéldrótok és mint ujdonságok:

Simplex tüskés aczéldrótok.

Tartós!

Magyar királyi államvasutak.

16348/99. CII. szám. 1079

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-svájczi átmeneti forgalom. (Dijmérséklés gabona stb. küldeményekre magyar állomásokról délfranczia-országi állomásokkal való forgalomban.)

Folyó évi márczius hó 1-től visszavonásig, legkésőbb azon ban 1899. évi deczember 31-éig való érvénynyel gabona, hüvelyesek, maláta, valamint olajmagvak szállitására az 1896. évi augusztus hó 1-től magyar állomásokról Genf átmenetileg fennálló kivételes dijszabás közvetlen dijtételei visszatérités utján oly gabona stb. küldeményekre is nyernek alkalmazást, melyek Genfben 5000—5000 kg. mennyiségekre felosztva, a dijszabási füzet 31—58. oldalán foglalt állomási jegyzékben (a. b, c, d és e csoport alatt) megnevezett különböző franczia országi állomásokra tovább küldetnek.

Ilyen küldemények az osztrák-magyar-svájczi kötelékforgalomban fennálló III. rész 2. füzete alapján Genf állomásig, a Genf helyben állomáson mindenha érvényes dijtételek alapján számoltatnak el.

A Genf helyben állomásig legalább 10.000 kg.-ért felszámitott fuvardij, visszatérités utján azon fuvardijra lesz visszafizetve, mely fizetendő volna, ha a Genfben 5000—5000 kg.-ot képező részküldemény az 1896. évi augusztus 1-től érvényes kivételes dijszabás a, b, c, d és e csoport dijtételei alapján küldeményenkint legalább 5000 kg. suly mellett számoltattak volna el, feltéve, hogy a Genfig kocsi- és fuvarlevelenkint szállitott sulymennyiség a Genftől továbbitandó részküldemények összsulyával beigazolható módon megegyezik s egyebekben a fent megnevezett kivételes dijszabásban foglalt határozmányok betartatnak.

Ezen dijmérséklés oly küldeményekre is engedélyeztetik, melyek a kivételes dijszabásban felsorolt valamely közben eső állomás tárházában betároltatnak, illetve reexpediáltatnak.

A visszatérités az alább megnevezett okmányok bemutatása mellett teljesittetik u. m.:

a) a magyar feladási állomástól Genfig szóló eredeti fuvarlevél és

b) Genftől a franczia rendeltetési állomásig továbbitott megfelelő részküldeményről kiállitott fuvarlevél másodpéldányok bemutatása mellett.

Ezen okmányok legkésőbb 1900 márczius hó 31-éig a magyar feladási állomásnak igazgatóságánál, vagy a Jura Simplon vasut igazgatóságánál bemutatandók.

Budapest, 1899 február hó 9-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága, egyszersmind a részes vasutak nevében is.

MAKROBIOTIKA

VAGY

HOGYAN HOSSZABBITHATJUK MEG LÉTÜNKET

Irta

Dr. Hufeland Kristóf Vilmos.

Dr. Klencke átdolgozása nyomán forditotta **Kemény Fülöp.**

Ára füzve 1 frt. Vászonkötésben 1 frt 60 kr. Utánvéttel 15 krral több.

TARTALOM:

Elméleti rész. A makrobiotika történeti fejlődése. — Az életerő és az élettartam általában. — A növények élettartama. — Az állatvirág élettartama. — Az emberek élettartama. — A tapasztalatok eredményei. — Az emberi élettartam meghatározása. — Közelebbi megfigyelése az emberi életnek, legfőbb mozzanatainak, s magasabb és értelmi tökélyének befolyása az élet tartamára. — Egyes emberek élettartamának különös alapokai és ismertető jelei. — Az élet hosszitását czélzó különféle rendszerek vizsgálata, és az egyedül lehetséges, s az emberi életre érvényes rendszer megállapitása.

Gyakorlati rész. Első szakasz. **Az életrövidítő tényezők.** Ferde nevelés, — elkényeztetés, — túlingerlés, — fizikai és erkölcsi elpuhultság. — Kicsapongás a nemi élvezetben, — a nemzési erő elpazarlása, — a fizikai és erkölcsi önfertőzés. — A lelki erők túlfeszitése. — Betegségek, — ezeknek helytelen gyógykezelése, — erőszakos halálnemek, — hajlam az öngyilkosságra. — Tisztátalan levegő, — az embereknek nagy városokban összezsufoltan való lakása. — Mértékletlenség az evés- és ivásban, — a finom konyha, — a szeszes italok. — Életrövidítő kedélyhangulatok és szenvedélyek, — haláltól való félelem. — rossz kedv, — túlságos elfoglaltság, — semmittevés, — unalom. — A túlságosan kifejlett képzelőtehetség, — betegség képzelése, — érzékenykedés. — Mérgek, úgy fizikaiak, mint ragályosak. — Az öreg kor s annak korai előidézése. — Második szakasz. Élethosszító tényezők. — Jó fizikai származás. — Észszerü fizikai nevelés. — Tevékeny és munkás ifjuság, — az elpuhultság kerülése. — A fizikai szerelemtől való tartózkodás az ifju korban és a házasságon kivül. — Boldog házasélet. — Az alvás. — Testi mozgás. — A szabad levegő, mérsékelt hőfok. — A falusi és kerti élet. — Utazás. — Tisztaság és a bőr ápolása, — vajjon a gyapju, vagy vászon fehérnemü ajánlatosabb-e? — Helyes étrend; — mértékletesség evés- és ivásban; — a fogak ápolása; — orvosi étkönyv. — Lelki nyugalom; — megelégedettség; — élethosszitó kedélyhangulat — és foglalkozásnemek; igazi jellem. — Kellemes és mérsékelt érzéki és érzelmi ingerek. — A betegségek elháritása és okszerü kezelése: — a különböző betegségek iránti hajlam felismerése, s az ez esetekben követendő eljárás; — az orvosi tudomány, s az orvos helyes felhasználása; — házi és uti gyógytár. — Életmentés szerencsétlenségeknél. — Az öregkor és kellő gondozása. — A szellemi és testi erők mivelése. — A fenti szabályoknak a testszervezet, vérmérséklet és életmód különböző volta szerinti alkalmazása.

Kapható az **Egyetértés** kiadóhivatalában Budapest, Papnövelde-u. 8.

A MAGYAR NÉP MULTJA és JELENE

ELSŐ KÖTET.

A SZOLGASÁGTÓL A SZABADSÁGIG.

Irta BENEDEK ELEK.

31 részben szinnyomatu müellékletlel és 207 szövegképpel.

TARTALMA:

Bevezetés. A honfoglaló magyarok. Szabadok és nem szabadok. A bálvány és a kereszt küzdelme. Szent László. Megye és község. A királyi hatalom. Az arany bulla. A tatárjárás. A főnemesség. Uri hatóság alatt. Az erdélyi parasztlázadás. A hunyadiak kora. Dózsa György lázadása. Mohács. Török világ — német világ. A kurucz-világ. A csöndes évek. Életünket és vérünket. Negyven év. Virrad. Szabadság, egyenlőség, testvériség.

Ára pompás diszkötésben 8 forint.

Megrendelhető

az **„EGYETÉRTÉS" kiadóhivatalában**

Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8. szám.

Déli vasut.

F 427198. sz.

Közvetlen kocsik Budapest déli vasutról.

A téli menetrendben azaz 1898. évi október 1-től 1899. április hó 30-ig, **Budapest déli vasuti pályaudvarról és viszont** naponta a következő I. és II. osztályu közvetlen személykocsik közlekednek:

Budapest d. v. Merán és viszont (az I. osztály részére két háló hely is) Pragerhof—Marburg—Franzenfesten át.

Ind. Budapest d. v.	8 óra — p. este	
Érk. Meran	2 „ 59 „ délután.	
Menettartam: 19 óra.		
Ind. Meran	3 óra — p. d. u.	
Érk. Budapest d. v.	9 „ 50 „ d. e.	
Menettartam 19 óra.		

Budapest d. v.—Velencze (Venezia) **és viszont** Pragerhof—Nabresina—Cormons-on át.

Ind. Budapest d. v.	8 óra — p. este.
Érk. Velencze	2 „ 15 „ d. u.
Menettartam 18¼ óra.	
Ind. Velencze	2 óra 10 p. d. u.
Érk. Budapest d. v.	9 „ 50 „ d. e.
Menettartam: 19½ óra.	

Ezen közvetlen kocsik minden gyorsvonatokra érvényes I. és II. osztályu menetigazolványnyal használhatók.

Budapest d. v. pályaudvaron Velenczebe közvetlen menetjegyek adatnak ki.

Az utazás Ausztria-Magyarországban egyszer megszakitható.

Budapest d. v.—Fiume és viszont Pragerhof—St.-Péter-en át.

a)	Ind. Budapest d. v.	8 óra — p. reg.
	Érk. Fiume	9 „ 15 „ este.
	Menettartam: 13¼ óra.	
b)	Ind. Budapest d. v.	8 óra — p. este.
	Érk. Fiume	9 „ 38 „ d. e.
	Menettartam: 13½ óra.	
a)	Ind. Fiume	7 óra 45 p. reg.
	Érk. Budapest d. v.	9 „ 20 p. este.
	Menettartam: 13½ óra.	
b)	Ind. Fiume	7 óra 55 p. este.
	Érk. Budapest d. v.	9 „ 50 „ d. e.
	Menettartam: 14 óra.	

Budapest d. v.—Pakrácz és viszont Nagy-Kanizsa—Barcson át.

Ind. Budapest d. v.	9 óra 25 p. este.
Érk. Pakrácz	1 „ 20 „ d. u.
Menettartam: 16 óra	
Ind. Pakrácz	2 óra 50 p. d. u.
Érk. Budapest d. v.	6 „ 29 „ reg.
Menettartam 15½ óra.	

1236

Matico-injectio

GRIMAULT & Co. PARIS

Matico levelekből készült ártalmatlan szer legrövidebb idő alatt gyógyitja a **titkos betegségeket,** mint **hólyaghurut,** kankó stb. még akkor is, ha az régi s elhanyagolt volna is. — **Egy üveg ára 2 frt.**

Matico-tokocskák

(Capsules matico)

a gyógyuláshoz nagy mérvben hozzájárulnak, a javulást gyorsitják. — **Fecskendők** minőség és czélszerüség szerint 1 frt, 60 kr, 35 kr és 25 kr, ugyszintén suspensoriumok mindig készletben.

Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

Magyarországi főraktár **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertára **Budapest, király-utcza 12.**

Az első **nagyszabásu egységes** munka, melyből hazánk ezeréves multja megismerhető

SZALAY—BARÓTI

MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE

mely 4 hatalmas kötetben a történeti kutatások összes eredményeinek feldolgozásával, **tudományos szinvonalon, de a müvelt nagy közönség** sajátos érdekeinek szemmeltartásával tárja föl nemzetünk multját.

1119 kép (szövegkép, mümelléklet, hasonmás) teszi a **Magyar Tudományos Akadémia** nagy jutalmával kitüntetett munkát értékesebbé.

Megrendelő-bárcza.

Kivágandó és beküldendő.

Alulirott megrendelem Szalay-Baróti: **„A Magyar Nemzet Története"** czimü müvet, 4 kötetben, vászonkötésben 30 frt, félbőrkötésben 32 frt értékben, vagy Gracza György: **„Magyar Szabadságharcz Történet"**-ét 5 kötetben, vászonkötésben 35 frt értékben. Az összeget minden egyes kötet átvétele alkalmával fizetem. — Vagy kötelezem magamat az I. kötet átvételétől mindaddig minden elsején **havonkint .... frtot** Lampel Róbert könyvkereskedésében, Budapesten befizetni, mig a teljes vételár törlesztve nincs. — (A nem kivánt mód és nem kivánt mü törlendő.)

A részletfizetés be nem tartása esetén a czégnek jogában áll az esedékes összeget postai megbizás utján, a portóköltség hozzászámitása mellet beszedni. A postai megbizás be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszünik és a számla teljes összege azonnal esedékessé válik.

A teljes kiegyenlitésig a könyvek fenti czég tulajdonát képezik.

Név és állás: Lakhely és kelet:

1 frtos részletre egy kötet szállittatik.
2 „ „ két „ „ egyszerre.
3 „ „ három „ „ „
4 „ „ egy teljes mü „ „

Ára a **magyar szent koronával** ékesitett diszes vászonkötéses kiadás 4 **kötetének** .... **30 frt.**

A **Corvinák** bekötési tábláját utánzó gyönyörü félbőrkötéses **diszkötésnek** .... **32 frt.**

A teljes összeg beküldése után **bérmentve** küldi meg a munkát az alulirt kiadóhivatal. Ugyanott megrendelhető **2 frtos havi részletekben is.**

Ugyanily feltételekkel szállitjuk **Gracza György 1848—49-iki Magyar Szabadságharcz Története** czimü, a sajtó egyhangu elismerésével méltatott kiadványunkat, mely 5 kötetben, Zala György budavári honvédszobra bronznyomásu utánzatával diszitett bekötési táblákban **35 frtért kapható.**

Hazafias üdvözlettel

LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. és FIAI)

cs. és kir. udv. könyvkereskedése

Budapest, VI. kerület, Andrássy-ut 21. szám.

Kimeritő prospektussal kivánatra bárkinek szivesen szolgálunk!

MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti: **RADÓ ANTAL** Kiadja: **LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)**

A MAGYAR KÖNYVTÁRBAN megjelentek a **történet, irodalomtörténet, népköltés** köréből a következő füzetek:

Történet, irodalomtörténet, népköltés.

Áldásy Antal. Pázmány Péter élete. (62. sz.)
Béla király névtelen jegyzőjének könyve. Ford. Szabó K. (30. sz.)
Falk Miksa. Erzsébet királynéról. Visszaemlékezés. (64. sz.)
Gracza György. 1848. márczius 15. (32. sz.)
Kuruczvilág költészete. Szemelvények. Szerk. **Kardos** A. (42.)
Magyar népballadák. Rendezte és bev. **Morvay** Gy. (52.)
Petőfiné Szendrei Julia naplója és levelei. Jókai előszavával. (49. sz.)
Szalárdi János siralmas krónikája. Szemelvények. Kiadta **Angyal** D. (68. sz.)

Egyéb körből.

Ábrányi Emil. Márcziusi dalok és egyéb költemények (85. sz.)
Flammarion. Csillagos esték. Ford. **Tóth** B. (37.)
Nansen Fridtjhof. Éjen és jégen át. I. rész. A Fram utja. (77. sz.) Röv. ford. **Brózik** K.
Nansen Fridtjhof. Éjen és jégen át. II. rész. A szánut. (78. sz.) Röviditve ford. **Brózik** K.
Szabolcska Mihály. Versek. (34. sz.)

Egy-egy füzet ára 15 kr. Minden füzet egyenkint kapható.

Megrendelhetők:

Az „Egyetértés" kiadóhivatalában

Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8.